

GŁOS NARODU

**REDAKCJA
i ADMINISTRACJA**
Kraków,
ul. św. Krzyża L. 11,
TELEFONY:
Redakcja . . . 101-90.
Administracja . 133-44.
Konto P. K. O. 415.730
Kraków Nr.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie

W Krakowie

z odnośzeniem bez odnośzenia

5- zł.

4-50 zł.

Na całym obszarze Państwa polsk.
z przesyłką pocztową

5- zł.

Zagranicą

8- zł.

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od godz. 11 do 13.

Rok XLIV

Kraków, wtorek, dnia 22 czerwca 1937 r.

Nr 169.

Rząd Bluma upadł

Paryż, 21. 6. PAT. O godz. 2 minut 30 w nocy premier Blum udał się do prezydenta Republiki, aby złożyć swoją dymisję.

Chautemps tworzy gabinet

Paryż, 21. 6. (PAT). Akcja na rzecz jak najszybszego rozwiązania kryzysu rządowego przybrała niezwykle, jak na francuskie zwyczaje, tempo. Po nocnych konsultacjach prezydent Lebrun powierzył dziś o godzinie 9 rano misję tworzenia gabinetu, zgodnie z powszechnymi oczekiwaniami kół politycznych, ministrowi stanu w rządzie Bluma i przywódcy radykałów p. Kamilowi Chautemps, który misję przyjął i rozpoczął od razu rozmowy. Od rezultatów rozmów uzależnił swą ostateczną decydującą odpowiedź, której zamierza udzielić prezydentowi w godzinach południowych, albo popołudniowych. Największe zainteresowanie budzą w tej chwili rokowania Chautemps z socjalistami, bowiem od ustosunkowania się partii socjalistycznej i od zgody partii na wyznaczenie ministrów do rządu zależy powodzenie akcji politycznej Chautemps.

Jak doszło do upadku Bluma

Paryż, 21 czerwca (PAT). Sytuacja polityczna ulegała w dniu wczorajszym ciągłym zmianom z godziny na godzinę. Rano o godz. 11 rozszła się wieść o pojawieniu się wniosku kompromisowego, opracowanego przez sekretarza wspólnej delegacji grup lewicowych Izby Deputowanych Hyamnsa przy udziale prezesa radykalnej grupy parlamentarnej p. Campinchi'ego i jednego z przywódców partii radykalnej ministra Chautemps.

Wniosek ten różnił się od uchwały senackiej głównie tym, że pomijał milczeniem dwie doniosłe sprawy wyraźnie postawione we wniosku senackim, mianowicie: sprawę kapitałów wywiezionych za granicę i sprawę ewentualnego zmienienia umów między Bankiem Francji a państwem. Pominięcie tego ostatniego zakazu senackiego miało dla rządu bardzo duże znaczenie aktualne i praktyczne. — Otwierało bowiem rządowi możliwość szerszego skorzystania z kredytów bezprocentowych w Banku Francji.

Wiadomość o tym wniosku kompromisowo-

wym wywołała pewien optymizm. (We wczorajszym numerze podaliśmy nawet, że istnieje możliwość, że kryzys rządowy może być zażegnany — przyp. Red.).

W Senacie jednak, jeszcze przed głosowaniem, na podstawie godzinnej debaty, jasnym się stało, że Blum nie otrzyma żądanych pełnomocnictw. I rzeczywiście Senat odrzucił 168 głosami przeciwko 96 zaproponowany przez rząd kompromisowy projekt ustawy, uchwalony przez większość rządową w Izbie Depu-

Doriot zrzekł się mandatu aby poświęcić się waice z komunizmem

Saint Denis, 21. 6. (PAT). W uzupełniających wyborach do rady miejskiej lista Frontu Ludowego zdobyła 10524 głosy, zaś lista Francuskiej Partii Ludowej, której przywódcą jest Doriot — 6966 głosów. Po ogłoszeniu wyników głosowania Do-

riota zrzekł się mandatu, aby poświęcić się waice z komunizmem. Rząd nie stawiał kwestii zaufania. Natomiast Senat przyjął tekst zaproponowany przez komisję finansową senatu 198 głosami przeciwko 82. Po ogłoszeniu rezultatów głosowania obrady zostały odroczone do godz. 1.30. Premier Blum opuścił Senat po odbyciu rozmowy z dep. komunistycznymi Duclos i Gitton i udał się do prezydium rady ministrów, gdzie o północy rozpoczęło się posiedzenie rady gabinetowej. Następnym posiedzeniu rady gabinetowej, była, jak wlemy, dysmisja całego gabinetu.

Powodzenie misji Chautempsa uzależnione od socjalistów

Paryż, 21. 6. (PAT). W kręgach politycznych sytuacja obecna oceniana jest w sposób następujący: W Izbie nie ma obecnie żadnej innej trwałej większości poza większością „Frontu Ludowego”, która zasadniczo mniej więcej nadal. W łonie tej większości między radykałami z jednej a socjalistami z drugiej strony powstały wszakże głębokie rozbieżności co do polityki finansowej i zagranicznej, tak, że nawet rząd „Frontu Ludowego”, który by został utworzony pod przewodnictwem nie socjalisty, lecz radykała nie będzie dawał gwarancji trwałości. Senat obalił wczoraj raczej nie tylko Bluma, ale ministra finansów Auriola. To też Auriol wrócił do kierownictwa polityką finansową już nie może. Blum natomiast mógłby powrócić nie tylko jako minister stanu, ale nawet jako szef gabinetu w razie niepowodzenia misji Chautempsa. W każdym razie każdy rząd, który zostanie utworzony będzie uzależniony od partii socjal., a więc od Bluma, nawet gdyby Blum i socjaliści nie weszli do gabinetu.

Rocznica przybycia do kraju 4. dyw. strzelców gen. Żeligowskiego

Warszawa, 21. 6. (PAT). Wczoraj odbył się w Warszawie uroczysty obchód rocznicy przybycia do kraju 4 dywizji strzelców gen. Żeligowskiego, połączony ze zjazdem koleżeńskim żołnierzy 4 dywizji i b. żołnierzy 2 korpusu W. P. na Wschodzie.

Na zjazd przybyli uczestnicy ze wszystkich oddziałów organizacji wraz ze sztandarami historycznymi.

Obecnemu na uroczystości gen. Żeligowskiemu zgotowano serdeczną i żywiołową owację.

W Stanisławowie otwarto szkołę pilotów cywilnych

Stanisławów, 21 czerwca (PAT) Wczoraj odbyła się w Stanisławowie uroczystość otwarcia szkoły pilotów cywilnych L. O. P. P. im. min. gen. Kasprzyckiego oraz poświęcenia eskadry samolotów im. wojewody śląskiego dr. Michała Grażyńskiego, ufundowanej szkole stanisławowskiej przez społeczeństwo śląskie. P. ministra spraw wojskowych reprezentował gen. Kleeberg. Uroczystość rozpoczęła się Mszą św.

Niezwykłe silny huragan przeszedł nad pow. sieradzkim

Sieradz, 21. 6. (PAT). Nad gminą Brzeźno w pow. sieradzkim przeszedł niezwykle silny huragan, który poczynił poważne spustoszenia, uszkadzając szereg zabudowań gospodarskich i domów, łamiąc drzewa i niszcząc plody rolne.

Szczególnie ucierpiały wsie Ostrów, Sudajew i Rybnik. Straty bardzo duże.

W Ameryce zemyka się fabryki pod presją strajkujących

Johnstown (Pensylwania) 21 czerwca (PAT) Dyrekcja zakładów „Bethleem Steel Co” postanowiła przychylić się do żądania gubernatora, który domagał się zamknięcia zakładów dla uniknięcia starć między strajkującymi a tymi którzy nie porzucili pracy.

Jak wiadomo, żądanie gubernatora miało charakter ultimatum, gdyż policja otrzymała rozkaz zamknięcia zakładów przy użyciu siły na wypadek nieustępliwego stanowiska dyrekcji.

Start balonów o puchar Gordon-Benneta

Bruksela, 21. 6. (PAT.) W niedzielę nastąpił w Brukseli start balonów w zawodach o puchar Gordon-Benneta. Start odbył się w chwili, gdy nad Brukselą przeciągały burze i kierunek wiatru był zmienny. W poniedziałek los balonów był nieznanym. Prawdopodobnie zawodnicy, by uciec przed burzą, wzniesli się wysoko i lecą w stronę kontynentu europejskiego. Atoli panuje też obawa, że niektórych aeronautów mogły porwać nieprzyjemne wiatry i umieść nad morze.

Kronika telegraficzna

— Posel R. P. w Bukareszcie Arciszewski wyjechał do Warszawy, celem wzięcia udziału jak podają dzienniki, w pracach przygotowawczych do wizyty króla Karola w Polsce.

— Szef sztabu głównego armii niemieckiej gen. Beck, który od środy bawił w Paryżu, wyjechał wczoraj w ścisłym incognito do Berlina.

— Lotniczka Earhart wystartowała wczoraj o godzinie 22.05 w kierunku Indii holenderskich i dziś z rana wylądowała w m. Bandaeng.

— W rumuńskim zagłębiu naftowym w miejscowości Czujkany nastąpił wybuch. Pięć osób ogarnęły 18 robotników, z których 7 po niósł śmierć.

Gen. Franco przybył do Bilbao

Salamanca 21 czerwca (PAT). W niedzielę gen. Franco przybył do Bilbao, powitany przez generałów Davila i Quinto, dowódców wszystkich dywizji armii północnej oraz delegacje poszczególnych oddziałów. Po nabożeństwie w katedrze, gen. Franco przejechał przez miasto, entuzjastycznie witany przez ludność.

GRATULACJE HITLERA Z POWODU ZDOBYCIA BILBAO.

Berlin, 21 czerwca (PAT). Z okazji zajęcia Bilbao nastąpiła wymiana telegramów pomiędzy gen. Franco a kanclerzem Hitlerem.

Baskijczycy nie stawiają większego oporu

Rzym 21 czerwca (PAT). Agencja Stefani donosi z Bilbao. Wzgórza, położone na zachód od miasta, a także m. Portugalete zostały zajęte przez powstańców bez większego oporu. Wśród ludności rozdzielono żywność oraz zreperowano wodociągi, uszkodzone podczas działań wojennych. Na rzece saperzy budują nowe mosty, zamiast wysadzonych w powietrze przez czerwonych. Kabel telegraficzny Bilbao — Londyn został naprawiony. Tysiące jeńców

baskijskich zwolniono. Zatrzymano w niewoli jedynie asturyjskich oraz żołnierzy z batalionów komunistycznych.

Wojska narodowe kontynuują natarcie

Salamanca, 21 czerwca (PAT). Główna kwatery powstańcza komunikuje, że na froncie baskijskim wojska powstańcze kontynuują natarcie. Zajęto m. Amurrio oraz wzgórze położone na zachód od tej miejscowości. Zajęto również m. Llodio. Na stronę powstańców na tym odcinku przeszło ponad 500 milicjantów.

Jeszcze jeden dygnitarz sowiecki aresztowany

Londyn, 21. 6. (PAT). Reuter donosi z Moskwy, że Aleksandra Zumbilowa, pełniąca obowiązki komisarza opieki społecznej Republiki Krymskiej została aresztowana, jako domniemany przywódca grupy osób, które popełniały nadużycia z funduszy publicznych i uzyskane stąd pieniądze obracały na finansowanie akcji trockistowskiej.

Doniosłe obrady Kongregacji Nadzwyczajnych Spraw Kościelnych

Castel Gandolfo, 21. 6. (PAT). Posiedzenie Kongregacji nadzwyczajnych spraw kościelnych odbyło się wczoraj przed południem w Castel Gandolfo pod przewodnictwem Papieża. Obrady trwały przeszło dwie godziny. Kola miarodajne potwierdzają uprzednie doniesienia, że posiedzenie to miało szczególną doniosłość. Mimo to, żaden komunikat nie został ogłoszony i nie złożono w tej sprawie żadnej deklaracji. Obrady miały charakter całkowicie poufny.

Kongregacja omawiała sytuację w Hiszpanii i Niemczech — donosi prasa włoska

Rzym, 21. 6. (PAT). Agencja Stefani donosi, że we wczorajszym posiedzeniu kongregacji nadzwyczajnych spraw kościelnych, które odbyło się w niedzielę pod przewodnictwem Ojca św. w Castel Gandolfo, wzięło udział 10 kardynałów z kardynałem sekretarzem stanu Pacelli na czele oraz sekretarz msgr. Pizzardo. Co do przedmiotu obrad zachowywana jest tajemnica. Wedle Agencji Stefani, omawiano sytuację w Hiszpanii, w Niemczech, a także odpowiedź udzieloną przez ministra Edena Izbie Gmin w sprawie misjonarzy włoskich na obszarach znajdujących się pod władzą W. Brytanii.

Senat uchwalił ustawę o szkołach akademickich

Warszawa, 21. 6. (Telef.). Dziś odbyło się ostatnie w tej sesji posiedzenie Senatu poświęcone zatwierdzeniu noweli do ustawy o szkołach akademickich oraz ustawie o Polskiej Akademii Literat. Trwało ono za ledwie godzinę. Nowelę o szkołach akademickich referował sen. Miklaszewski, który przedstawił dzieje wyższego szkolnictwa w Polsce i podkreślił w jak trudnych warunkach odradzało się ono po odzyskaniu niepodległości. Wszędzie brak miejsca. Np. Lwowska Politechnika była obliczona na 1000 słuchaczy, a liczy 4 do 5 tysięcy. Tak samo dzieje się w klinikach warszawskich w laboratoriach chemicznych. Profesorów jest mało. Na jednego profesora wypada w niektórych wydziałach 200 do 500 studentów, a niektórzy ekonomiści mają do 1.000 studentów. Zanotować trzeba przy tym wielki napływ młodzieży do szkół wyższych. W roku 1930 mieliśmy młodzieży akademickiej 14 pro mille, gdy na zachodzie Europy jest najwyżej 10 pro mille. Ogółem studiuje w Polsce około 50.000 osób. Państwo musi się liczyć z nieodzowną potrzebą zwiększenia personelu profesorskiego i nakładów na organizację materialną.

Przy końcu referatu sen. Miklaszewski poruszył sprawę zajęć w szkołach akademickich i stwierdził, że niedopuszczalną jest rzecz, aby szkoła służyła jako teren dla walk politycznych i rozbijania głów kołami i przeskazywania profesorom w pracy. Mówca uważa, że istnieją u nas konstytucyjne warunki, aby młodzież mogła się wyżywać politycznie poza terenem szkół akademickich, a wprowadzanie polityki na teren uczelni nazywa działaniem na szkodę państwa.

Przemawiał następnie minister Świątowski, który w skróceniu powtórzył swe wywody sejmowe o konieczności konsolidacji i usunięcia zgrzytów oraz niepotrzebnych zadrażeń w wyższych uczelniach, czemu ma służyć obecna nowela. Mówca oświadczył raz jeszcze, że w zakresie swoich uprawnień znawelizuje rozporządzenie o stowarzyszeniach akademickich. Poza tym w ciągu obecnych ferii minister zamierza opracować wszystkie palące zagadnienia, tak, aby nowy rok szkolny mógł się rozpocząć w atmosferze istotnego odprężenia na odcinku młodzieżowym.

Jest rzeczą normalną, że młodzież ufa w swoje siły szuka własnych dróg do rozwiązania wszelkich bolączek życia współczesnego. Młodzież jednak jest w błędzie, gdy mniema, że jest powołana do praktycznego wprowadzania w życie tego, co uważała za realizację swej ideologii. P. minister upatrywałby istotny postęp w tym, gdyby cała młodzież przyszła do przekonania, że wszelkie przejawy anarchii są dla państwa szkodliwe i muszą być uważane za czyn niepatriotyczny.

W dyskusji zabrał głos sen. Petrzycki, który stwierdził, że ustawa akademicka z roku 1933 była zaprzeczeniem doświadczeń stuleci, zaprzeczeniem praw, rządzących rozwojem nauki, a jej przepisy dały wyniki ujemne. W biegu dziejów stwierdzono, że ilekroć samorząd uniwersytecki ulegał likwidacji zawsze następowały wyniki jak najgorsze dla uniwersytetów i dla społeczeństwa. Przykładem tu jest uniwersytet paryski, który za Napoleona urucił autonomię i przeżywał, jak określają uczeni francuscy, okres mlecznia i niewoli. — Dalszym przykładem są dzieje uniwersytetów rosyjskich. Wreszcie we Włoszech wraz ze zniżeniem w ostatnich czasach samorządu, 300 katedr jest nieobsadzonych, a szereg uczonych z nich rezygnuje. Uniwersytet żyje odrębnym życiem, jest świątynią wiedzy i tak jak każde wyznaczenie rządzi się swoimi przepisami kanonicznymi. Życie uniwersytetu związane jest z jego samorządem. Warunkiem rozwoju uniwersytetu jest więc uszanowanie zasady autonomii. Mówca oświadczył się, że będzie głosował za nowelą zwłaszcza wobec zapowiedzianych przez ministra zmian rozporządzenia o stowarzyszeniach.

Zydowski senator Schorr postawił wniosek, aby ograniczono przyjmowanie kandydatów na dany wydział następująco drogą rozporządzenia ministerialnego, a nie jak jest przewidziane w ustawie drogą wyrażenia zgody na wniosek wydziałów. Sprawozdawca sprzeciwił się tej poprawce. W głosowaniu Senat przyjął nowelę ze zmianami redakcyjnymi, zaproponowanymi przez komisję.

Zgon. red. Z. Korwin-Kamienieńskiego

Warszawa, 21. 6. (PAT). Dnia 20 b. m. zmarł we Lwowie śp. red. Zygmunt Korwin-Kamienieński, kierownik łuckiego oddziału P. A. T., prezes związku prasy wołyńskiej, zastępca dziennikarza i publicysta. Pogrzeb odbędzie się 22 bm. we Lwowie.

Po krótkim referacie sen. Jastrzębowskiego uchwalono również ustawę o Polskiej Akademii Literat, przyjmując poprawki komisji, z których najważniejszą jest poprawka, podwyższająca liczbę akademików do 21. Na zakończenie marsz. Prystor wygłosił przemówienie, w którym wyliczył ustawy, zatwierdzone przez Senat w czasie obecnej sesji i życzył senatorom, aby ich praca w terenie dała dobre wyniki.

Poznań złożył pół miliona złotych na założenie polskich sklepów w Brześciu

Warszawa, 21. 6. (Telef.). Z Poznania donoszą, że odbyło się tam zebranie kupców, na którym specjalny delegat p. Witold Czyż wygłosił sprawozdanie z dwutygodniowego pobytu w Brześciu nad Bugiem, gdzie badał warunki możliwości zainstalowania się tam kupców z ziem zachodnich. P. Czyż stwierdził, że w Brześciu domy są przeważnie własnością żydów, któ-

Rzym, 21. 6. (PAT). W swej ostatniej mowie parlamentarnej minister kolonii Lessona zapowiedział opracowanie przez rząd sześciolatego planu zagospodarowania Imperium Afrykańskiego. Plan ten, który zostanie dziś zatwierdzony przez Radę Ministrów przewiduje łączną sumę 12 miliardów lirów, przeznaczonych w ciągu 6 lat na budowę dróg (730 milionów), rozbudowę portów (670), wykonanie prac hydraulicznych (800), higieny (550), prace i budowie woj-

skie (453). Ponadto preliminarz przewiduje wydatki na melioracje rolne, kolonizację rolną, zalesienia, budowę stacji telegraficznych i telefonicznych etc.

Z prac drogowych wymienić należy m. in. drogę z Addis Ababę do Mogadiscio — 2500 km., drogę z Sciasciomanna—Negelli—Dolo—Mogadiscio — 1350 km., dalej Harar—Giggiga—Ferber — 90 km., wreszcie Addis Ababa—Gondar — 800 km.

Rozbudowany będzie przede wszystkim port Mogadiscio, jako główny port Imperium Włoskiego na Oceanie Indyjskim oraz Assab i Merca. Uregulowana zostanie również częściowo rzeka Giuba, gdzie powstać mają nowoczesne instalacje hydro-elektryczne.

Sprawa p. Starzyńskiego przeciw p. Studnickiemu rozpisana na sierpień

Warszawa, 21. 6. (Tel.). Sensacyjna sprawa karna komisarycznego prezydenta Warszawy Starzyńskiego przeciwko p. Studnickiemu ma się znaleźć w Warszawskim Sądzie Okr. już w sierpniu r. b. Z ramienia zarządu miejskiego popierać ma oskarżenie w tym procesie adw. Skoczyński.

Wycieczka szlachty zagrodowej na Kaszubach

Jastarnia 21 czerwca (PAT). Wycieczka szlachty zagrodowej z Małopolski w liczbę 500 osób pod kierownictwem ks. Miłodońskiego zwiędzła Półwysep Helski i poszczególne osady rybackie. Orkiestra wycieczki budziła ogólne zainteresowanie ze względu na kobzarzy, których po raz pierwszy widziano na Kaszubach.

Interpelacja sen. Ehrenkreutza w sprawie spłat stypendiów i pożyczek

Warszawa, 21. 6. (Telef.). Na dzisiejszym posiedzeniu Senatu senator Ehrenkreutz zgłosił następującą interpelację do ministra oświaty: W dniu 26 lutego br. weszła w życie ustawa o ulgach w spłacie należności z tytułu stypendiów i pożyczek. Jednakże kwestury na zapytanie osób zainteresowanych wyjaśniają, że nie można stosować przepisów tej ustawy do czasu wydania rozporządzenia wykonawczego lub instrukcji do powyższej ustawy. Wobec tego interpelant zapytuje p. ministra, czy opisany stan rzeczy jest mu wiadomy i co zamierza uczynić, aby zapewnić wykonanie ustawy.

B. pos. Starzyk chciał zostać prezydentem Tarnowa

Kraków, 21 czerwca. Sąd Apelacyjny w Krakowie zatwierdził wyrok sądu tarnowskiego na b. posła Ignacego Starzyka z zawodu urzędnika pocztowego. Jak wiadomo, Starzyk skazany został na 4 lata więzienia za wykradanie dolarów z listów amerykańskich. W czasie rozprawy tłumaczył się on, że cała sprawa jest wynikiem nagonki, przeprowadzonej przeciw niemu w czasie, gdy kandydował na stanowisko prezydenta miasta Tarnowa.

Niemiecka ekspedycja zgłębiła w Himalajach

Londyn, 21. 6. (PAT). Agencja Reutersa donosi z Simla, że ekspedycja na szczyt w Himalajach Nanga Parbat uległa katastrofie. Siedmiu uczestników wyprawy oraz 9 tragarzy poniosło śmierć. Kierownik wyprawy dr Karol Wien i jeden z jego pomocników ocalili.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 21 czerwca (Telef.). Giełda dewizowa: Holandia 290,90; Berlin sprzedaż 212,51; kupno 211,67; Bruksela 89,60, Gdańsk 100,00, Londyn 26,13, Mediolan 27,88, Nowy Jork 5,23 i trzy czwarte, Paryż 23,58, Praga 18,39, Sztokholm 134,80, Wiedeń 99,00, Zurych 121,25. Marka niemiecka srebrna sprzedaż 148,00, kupno 141,00.

Papiery procentowe: 3 proc. pożyczka premlowa inwestycyjna pierwszej emisji 63,25, drugiej emisji 64,25, dolarówka 39,25, 4 proc. konsolidacyjna 52,88, 5 proc. konwersyjna 59,00, 7proc. stabilizacyjna 370,00.

Akcje: Bank Polski 100,75, Spiess 39,00, Kukier 28,00, Węgiel 19,50, Starachowice 28,00

mi. W rozmowie z przedstawicielem „Głosu Nar.” belgijscy pielgrzymi podnosili więzy przyjaźni, które łączą oba kraje i wyrażali radość z tego powodu, że znaleźli się na ziemi polskiej.

Ich przewodnikiem po Polsce jest O. Stracke, który spędził półtora roku w krakowskich Jezuitach. Uczestnicy pielgrzymki zamieszkali w hotelach krakowskich, m. in. grupa 38 zajęła pokoje w hotelu „Pod Różą”.

12 miliardów lirów na cele kolonialne przeznacza Włochy

Rzym, 21. 6. (PAT). W swej ostatniej mowie parlamentarnej minister kolonii Lessona zapowiedział opracowanie przez rząd sześciolatego planu zagospodarowania Imperium Afrykańskiego. Plan ten, który zostanie dziś zatwierdzony przez Radę Ministrów przewiduje łączną sumę 12 miliardów lirów, przeznaczonych w ciągu 6 lat na budowę dróg (730 milionów), rozbudowę portów (670), wykonanie prac hydraulicznych (800), higieny (550), prace i budowie woj-

Oskarżony o szpiegostwo popenił samobójstwo w celi więziennej

Praga, 21. 6. (PAT). Czeskie Biuro Prasowe donosi, że kilka zagranicznych źródeł informacyjnych ogłosiło wiadomość o samobójstwie obywatela czechosłowackiego narodowości niemieckiej oskarżonego o zdradę tajemnic wojskowych, którego proces jest w toku. W związku z tym, Czeskie Biuro Prasowe dowiaduje się, że źródła urzędowych, że przed trybunałem praskim toczy się od dnia 15 czerwca proces przeciwko 11 osobnikom, oskarżonym o zdradę tajemnic wojskowych. Jeden z oskarżonych, niejaki Stauber, którego sytuacja pogorszyła się znacznie na skutek ujawnienia nowych faktów w czasie rozprawy w dniu 17 czerwca, popełnił tegoż dnia wieczorem samobójstwo w swej celi, wykorzystując chwilę zmiany warty więziennej.

Kino „S W I T“ Kraków, Straszewskiego 18. (Dom Katolicki).

Program Nr 25. Od soboty, dnia 19 czerwca 1937 r. Program Nr 25.

Monumentalne dzieło filmowe p. t. Na tle przeczudnego pejzażu, wśród niebotycznych gór i hal pięknej Szwajcarii rozgrywa się akcja tego filmu.

WILHELM TELL

Na czele najwybitnych artystów europejskich występuje genialny tragic

KONRAD VEIDT W scenach zbiorowych występują tysięczne rzesze statystów w barwnych strojach historycznych.

Olbrzymia wystawa! Potężne sceny batalistyczne!

Przedstawienia codziennie o godzinie 5, 7 i 9. W niedzielę od godziny 3 po południu.

Oskarżony o szpiegostwo popenił samobójstwo w celi więziennej

Praga, 21. 6. (PAT). Czeskie Biuro Prasowe donosi, że kilka zagranicznych źródeł informacyjnych ogłosiło wiadomość o samobójstwie obywatela czechosłowackiego narodowości niemieckiej oskarżonego o zdradę tajemnic wojskowych, którego proces jest w toku. W związku z tym, Czeskie Biuro Prasowe dowiaduje się, że źródła urzędowych, że przed trybunałem praskim toczy

się od dnia 15 czerwca proces przeciwko 11 osobnikom, oskarżonym o zdradę tajemnic wojskowych. Jeden z oskarżonych, niejaki Stauber, którego sytuacja pogorszyła się znacznie na skutek ujawnienia nowych faktów w czasie rozprawy w dniu 17 czerwca, popełnił tegoż dnia wieczorem samobójstwo w swej celi, wykorzystując chwilę zmiany warty więziennej.

Strzelanina na granicy sow.-mandżurskiej

Moskwa, 21. 6. (PAT). Agencja Tass donosi z Chabarowska, że na południowym odcinku granicy sowiecko-mandżurskiej patrol sowieckiej straży granicznej zauważył w dn. 16 bm. trzech zbrojnych ludzi, którzy wtargnęli na terytorium Z. S. R. R. Dowódca patrolu wezwał dwukrotnie tych osobników do zatrzymania się, jednakże nie tylko nie usłuchali oni wezwania, lecz zaczęli ostrzeliwać patrol. Żołnierze patrolu odpowiedzieli strzałami, zabijając jednego z tych

osobników, zaś dwaj pozostali zdołali zbiec na terytorium mandżurskie. Jak się okazało, zabity był oficerem policji japońskiej.

Według wiadomości, uzyskanych przez Agencję Tass, ludowy komisariat spraw zagranicznych złożył w ambasadzie japońskiej w Moskwie protest z powodu tego incydentu i wydał konsulowi generalnemu Z.S.R.R. w Charbinie polecenie zgłoszenia protestu u rządu Mandżukuo.

Wizyta min. Neuratha w Londynie odwołana

Berlin, 21 czerwca (PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi, że ponieważ sytuacja, wywołana na skutek powtarzania się napaści na niemieckie okręty wojenne, nie pozwala na wyjazd ministra spraw zagranicznych z Berlina, zawiadomione w dniu wczorajszym ambasadora W. Brytanii, że planowana wizyta barona v. Neuratha w Londynie musiała ulec odroczeniu.

Wielkie wrażenie w Berlinie

Berlin, 21 czerwca (PAT). Komunikat donoszący o odwołaniu wizyty min. Neuratha w Londynie, zaskoczył nie tylko tutejsze kółka polityczne, lecz i dyplomatyczne.

Koła urzędowe powstrzymują się od wszelkich bliższych wyjaśnień, nie ulega wątpliwości, że przyczyną bezpośrednią jest to, że obra

dy 4 mocarstw, w następstwie incydentu z kradzieżą „Lepzig”, nie doprowadziły do takich rezultatów, jakich oczekiwano w Rzeszy. Oficjalnie wprowadzić nie podano jakie wnioski wysunęła Rzesza komisji 4 mocarstw, ale domyśleć się można z tonu prasy i przemówień Goebbelsa, że wymagania Rzeszy szły b. daleko.

Rzesza miała się domagać surowego ukaraństwa winnych i odebrania czerwonym kłku wojennych okrętów. Nagłe odwołanie wizyty min. Neuratha świadczy dowodnie, że obrady 4 mocarstw nie poszły po linii żądań niemieckich.

Zdaje się również nie ulegać wątpliwości, że stosunki między Londynem a Berlinem znacznie ochłodną.

Pielgrzymi belgijscy w Krakowie

Kraków, 21 czerwca. W dniu dzisiejszym około godziny 7 wieczorem przybyła do Krakowa pielgrzymka belgijskich katolików flamandzkich, członków Ligi Eucharystycznej Najśw. Serca Jezusowego, która liczy w swych szeregach około 300.000 mężczyzn. Pielgrzymkę prowadzi jezuita O. Meeus, sekretarz Ligi. Liczy ona około 100 osób i składa się w dużej mierze z duchownych. Najwybitniejszą postacią wśród pielgrzymów jest ks. kanonik

Brock, senator i prezes organizacji społecznych w prowincji Limburg. Pielgrzymka zabawi w Krakowie trzy dni, po czym uda się do Częstochowy a następnie podąży do Poznania na Kongres Chrystusa Króla, gdzie reprezentować będzie katolicką Belgię.

Kierownicy pielgrzymki podkreślają, że przybyli do Polski nie jako turyści; ich celem jest poznać ducha katolickiego naszego kraju i nawiązać bliższy kontakt z kołami katolickimi

Szkoła bez przyszłości

Skończył się rok szkolny. Młodzież rozpoczyna wakacje. Za dwa miesiące wrócą do pracy w zupełnie nowym typie szkoły. Wszyscy zaś przez nią zefknęli się pośrednio lub bezpośrednio z reformą wprowadzoną przez p. J. Jędrzejewicza.

PRZEWRÓT.

Najważniejszym punktem tej reformy jest to, że młodzież kończy jeden okres wykształcenia średniego na klasie czwartej, która odpowiada szóstym klasom dawnego gimnazjum. I teraz, po tej IV klasie, może przejść albo do dwuletniego liceum ogólnokształcącego, o ile chce wybrać zawód wymagający ogólnego wykształcenia (teologia, filozofia, prawo, medycyna), albo do liceum zawodowego, o ile zamierza oddać się pracy w dziedzinie gospodarczej. A może w ogóle na tej czwartej klasie poprzestać i bez dalszego kształcenia się próbować znaleźć pracę.

Nie trzeba przesadzać, ale nie będzie przesadą, gdy powiemy, że ten jeden moment reformy p. J. Jędrzejewicza, oznacza przewrót w naszych stosunkach. Stanowi przewrót dlatego, że datę wyboru zawodu cofa o dwa lata wstecz... Nie w 18. roku życia najwcześniej — jak było dotąd — musi się ten młody człowiek zdecydować, jaki zawód ma wybrać, ale o dwa lata wcześniej, w roku 16. życia. Nie po skończeniu gimnazjum 8 letniego, ale po skończeniu jego VI (według dawnego typu) klasy... Prawda, rząd łagodzi nieco ostrość tego postanowienia; mianowicie zapewnia absolwentom liceów zawodowych równouprawnienie z absolwentami liceów ogólnokształcących i umożliwia późniejszą zmianę rodzaju studiów. Ale z pewnymi zastrzeżeniami, których zresztą nie sposób nie uznać. Nadto — i to jest najważniejsze — fakt pozostaje faktem, że młody, uczący się człowiek, będzie odtąd zmuszony już w 16. roku życia, po IV klasie gimnazjalnej, zdecydować się na wybór zawodu.

Zdaje się, że przeciw tak wczesnemu wyborowi zawodu przemawiają psychologiczne względy. Czy w 16. r. życia chłopiec, lub dziewczyna są zdolni do ustalenia swych najistotniejszych zamiłowań i zdolności? Czy więc skutkiem tego zmuszanie ich do wyboru zawodu w tym wieku nie grozi tragediami indywidualnymi, a obniżeniem sprawności poszczególnych zawodów w przyszłości?... Ten przewrót gotów nas drogo kosztować.

ZALOŻENIA I WNIOSKI.

Na swoje usprawiedliwienie podawali reformatorzy dwa względy... A więc naprzód, że naszemu życiu gospodarczemu trzeba wielu wykwalifikowanych pracowników różnych stopni wykształcenia, a ich kształcenie trzeba zaczynać wcześniej, niż obecnie, i dlatego konieczne są licea zawodowe po 4 klasach gimnazjalnych.

Drugi powód jest ten, że w szkole średniej bywa pewien procent uczniów, który z największym trudem umysłowym osiąga „maturę” i po tym obejmuje biuralistyczne zajęcia, które nie wymagają znajomości analityki, ani propedeutyki filozofii. Z korzyścią dla nich będzie, jeśli zakończą naukę na IV klasie gimnazjalnej (nowego typu).

Przyjmujemy „założenia”, na których

się tu opierał reformatorzy. A więc — że trzeba wcześniej zaczynać wykształcenie zawodowe dla przyszłych techników, inżynierów itd., — i że słabszym uczniom trzeba umożliwić wcześniejsze ukończenie nauki i przejście do biuralistycznych zawodów.

Ale odrzucamy wniosek wynikający z tych dwóch „założeń”... Mianowicie — nie jest koniecznością tworzenie liceów, jako odrębnego typu szkoły. Słuszne cele, które wysunięto w powyższych „założeniach”, dają się osiągnąć bez tworzenia specjalnej, nowej, szkoły, — bez tworzenia liceum. Byłoby równie dobrze — nawet lepiej — osiągnięte, gdyby na IV klasie (dzisiejszej) kończył się jeden cały, związany z sobą, materiał naukowy, i gdyby ostatnie dwie kla-

sy gimnazjalne stanowiły dla siebie znowu zamkniętą całość. Kto by chciał lub musiał odejść po klasie IV, to by odszedł: do praktycznego zawodu, lub do szkoły zawodowej; uniknęłoby się zaś zmuszania wszystkich uczniów do tak wczesnego zawodu i — nadto — uniknęłoby się rozbijania gimnazjum i tworzenia dwuletniego studium, które w gruncie rzeczy jest nonsensem.

WRÓCIĆ DO VII I VIII KLASY!

Z postępowania najwyższych władz szkolnych wynika, że miały bardzo wielkie zastrzeżenia co do celowości wprowadzania liceów. Albowiem wcale się nie spieszyły z przygotowaniem programów licealnych, a kiedy je — w maju(!) — ogłosiły, podniosły

się w kołach pedagogów takie głosy krytyki, że programy trzeba było wycofać i włączyć do nowych. W rezultacie — programów jeszcze nie ma; będą gotowe dopiero podczas wakacji. To programy... A podręczniki do I kl. liceum? Tych w ogóle nie będzie. Młodzież będzie się uczyła na podręcznikach dotychczasowej klasy VII.

Czyli — w gruncie rzeczy, w praktyce I klasa licealna będzie w tym roku VII klasą gimnazjalną.

Czy z tego nie wynika, że liceum jest tym samym szkoleniem, na zagładę? I czy nie należy wołać o zarzucenie liceów, a o powrót do dawnych klas VII i VIII gimnazjum, które p. Jędrzejewicz ścigał?

J. P.

Przegląd prasy...

Pogodzenie „Naprawy” z O.Z.N.

Zjazd „Centr. Związku Młodej Wsi” prasa warszawska tłumaczy jako dowód, że wreszcie nastąpiło porozumienie między O. Z. N. a „Naprawą”, której wpływom (przez min. Poniatowskiego) C. Z. M. W. niewątpliwie podlega.

„Kola polityczne — pisze „Wieczór Warsz.” — wskazują, że udział w zjeździe szeregu wybitnych osobistości z obozu rządowego i O.Z.N. (płk. Kowalewski) zdaje się wskazywać na pozytywny stosunek O. Z. N. do t. zw. grupy „Naprawy”. Jest to pewne novum, gdyż jeszcze niedawno podczas zjazdu sektora wiejskiego O.Z.N. na okręg nowogrodzki, „naprawiacze”, którzy dotychczas mieli najwięcej do powiedzenia na tym terenie, zostali z władz okręgowych O.Z.N. całkowicie wyeliminowani. Główny przedstawiciel „Naprawy” na tym terenie sen. Małski, mimo że znajdował się o parę kilometrów zaledwie od miejsca zjazdu, nie wziął w nim udziału i do władz O.Z.N. nie wszedł.

Zdaje się więc, że po słynnej „grze na dwa fortepiany”, posunięcia polityczne „Naprawy” idą obecnie w takt melodii z ul. Matejki” (tj. O. Z. N.).

Dla kogo pracuje „Naprawa”?

„Warsz. Dziennik Narodowy” zwraca uwagę na kampanię „Czasu” przeciw „Młodej Wsi” i pisze:

„Gazeta Polska” wita natomiast kongres mokotowski z wielkim — jak na to pismo — entuzjazmem. I ten entuzjazm i nie pokój „Czasu” wydają nam się mocno przesadzone. Młoda Wieś radykalizuje mocno, ale jej wpływy istotne na wsi są niewielkie. Trzyma się ona sposobami i środkami, które rymy trzymają się wszystkie organizacje „naprawiacze”. Bez poparcia znikłaby ze wsi. O tym, by dostarczyła poważniejszej ilości zwolenników Oronoży, nie może być mowy. Wychowują się w jej kołach adepti dla zupełnie innych ugrupowań politycznych. Jest to zjawisko stałe w organizacjach sanacyjnych. Czy trzeba przypominać Legion Młodych, Z. P. M. D., lub rozbiły dziś ZZZ?”

„Warsz. Dziennik Narodowy” każe się domyślać, że „Młoda Wieś” pracuje dla

jeszcze bardziej lewicowych ruchów, — może dla socjalizmu. Nie było by to niczym nadzwyczajnym. Działalność „Legionu Młodych” właśnie w tym kierunku poszła.

Poszczególne odłamy młodych „narodowców” prowadzą zaciętą walkę między sobą. Odróżnić tu trzeba trzy główne grupy: młodzi ze Stron. Narodowego, — radykali z grupy „A. B. C.” — i radykali z grupy „Falangi” i „Ruchu Młodych”. Onegdaj na wiecu Stron. Narodowego w sprawie gospodarki prezyd. Starzyńskiego grupa z „A. B. C.” — pisze „Warsz. Dziennik Narodowy” — próbowała zakłócić zebranie. Dziennik „A. B. C.” pisał, że zebrani usunęli z sali „endeka”, p. Kaniewskiego. Jest to nieprawda, bo — pisze „W. Dz. N.” — p. Kaniewski usunął korespondenta „A. B. C.” z sali. A teraz druga sprawa.

„W związku z oszczerczą kampanią przeciw „ABC”, pisze „ABC”, i ruchowi narod. oraz napadami ulicznymi na redaktorów naszego pisma doszło na miesiąc do wielu incydentów. Między innymi spoliczkowanie zostało: redaktor odpowiedzialny „Wszelchpolaka” p. Rodziewicz oraz jeden z przewodników t. zw. „Ruchu Młodych” p. Ląpkowski.”

Trzeba, żeby ktoś położył kres tym walkom elementów z jednego obozu. By się nie cieszył „ten trzeci”...

Etatyzm, czy korporacjonizm?

„Kurier Poranny” zamieszcza wywiad z jakimś „wybitnym” przedstawicielem O. Z. N. na temat zmian w ustroju społecznym. Ten „wybitny” działacz powiedział, że dziś nie ma kto interweniować w walce między kapitałem, a pracą.

„Wywołuje to — powiedział — stały brak równowagi pomiędzy produkcją a konsumpcją, które tym czasem mogą być unormowane jedynie przez odpowiednią, wysoko kwalifikowaną i autorytatywną organizację państwa.

„Państwo powinno nadawać kierunek tak kapitałowi, jak i światu pracy, dążąc do uzgodnienia tych dwu elementów produkcji, tak aby podnieść na wyższy szczebel nie tylko dobrobyt państwa, ale i dobrobyt społeczeństwa. Konieczną cechą tego porządku powinna być wyraźna plano-

wość, a nie doraźne, stosowane od wypadku do rozwiązania narastających konfliktów”.

Jest to rozwiązanie etatyczne, albo dyktatorskie. Pożyteczniejsze jest naszym zdaniem rozwiązanie korporacyjne.

ludność, tak mężczyzn, jak i kobiety, tak młodych, jak i starych, zdalnych do służby wojskowej, wychować na użytek obrony państwa i to zarówno pod względem moralnym, jak i fizycznym. Czechosłowacja jest małym państwem i dlatego musi dla swej obrony wykorzystać wszystkie siły, którymi może rozporządzać”.

Jeżeli Czechosłowacja obecnie przystępuje do zorganizowania „całego narodu” w służbie obrony kraju, nie znaczy to, by już dawniej nie myślała o tym. Przed paru miesiącami głównie było w prasie o czechosłowackich liniach fortecznych, budowanych na wzór francuskiej linii Maginota. Czechosłowacką linię Maginota zbudowano ze środków, których dostarczyła pożyczka obrony kraju na sumę 4 miliardów koron. Potrójny pas fortyfikacji, skierowanych przeciwko Niemcom, chroni ośrodek ciężkiego przemysłu zbrojeniowego Czechosłowacji.

Czechosłowacja czyni wszystko, co może, by sprostać niebezpieczeństwu, które jej grozi szczególnie od niemieckiego sąsieda. Ale więcej, niż na własne siły liczy ona na pomoc Francji i Sowietów. Widoki pomocy francuskiej mają niewątpliwie realną wartość, nie można natomiast tego powiedzieć o nadziejach czechosłowackich na pomoc armii sowieckiej. Zduną wartość pomocy sowieckiej widzą niemal wszyscy, którzy obserwują rozwój wypadków wewnętrznych w Sowietach. Niestety nie widzą tego jeszcze wszyscy politycy czechosłowacy i prasa czechosłowacka. Można nawet mówić o — sowietofilizmie Czechów... Gdy opinia całej Europy jest jednolita w potępieniu zbrodni Stalina,

PRASA CZECHOSŁOWACKA IDZIE NA

LEP FAŁSZÓW PROPAGANDY

SOWIECKIEJ

i przyjmuje za dobrą monetę przewrotne 80 wieckie usprawiedliwienie mordów, dokonanych na generałach sowieckich.

„Czeskie Slovo” pisze np., że „rząd sowiecki rozumie, iż w stosunku do wewnętrznych wrogów należy działać stanowczo. Rząd sowiecki prowadzi politykę, która odpowiada realnym potrzebom kraju. Wypadki w ZSSR mówią o sile i popularności sowieckiego reżimu”. A pólsrużędowa „Prager Presse” oświadcza: „Ludowy komisarz spraw wewn., Jeżow, prowadzi energiczną i bezlitosną walkę, zmierzającą do oczyszczenia ZSSR od wrogów. Osądzono ostatnio grupę oficerów. Jasnym jest, że siła czerwonej armii, wcale po tym wyroku nie osłabnie i nie zmniejszy się, a proces ten oczyści ZSSR i zjednoczy jego aparat kierowniczy”. Prasa sowiecka, wybierając spośród głosów dzienników zagranicznych opinie o kaźni, która spadła na wodzów armii sowieckiej, skwapliwie na czołowych miejscach cytuje wyjątki z prasy czeskiej, obok wyjątków z komunistycznej „Humanite” i czerwonych dzienników rządu walenckiego.

To zaślepienie opinii czechosłowackiej musi zdumiewać. Bo doprawdy, jakże Czechosłowacja może liczyć na armię „sprzymierzoną”, której najwyżsi oficerowie — jak sądzi opinia Pragi — stali w porozumieniu z III Rzeszą?

P. Z.

Zbrojenia Czechosłowacji i jej sowietofilizm

My w Polsce nie raz narzekamy na fałszywe granice naszego kraju, nieobronne z natury, wydłużone ogromnie, poszarpane, stykające się od wschodu i zachodu z olbrzymimi, groźnymi, wrogimi nam i zaborczymi potęgami. Ale spojrzmy na mapę Europy! Czy my tylko mamy złe położenie geograficzne? Czy np. nasz sąsiad, Czechosłowacja, nie jest w podobnym, a nawet gorszym położeniu? Czechosłowacja otoczona morzem niemieckim, mająca od południa wrogich sobie Węgrów, posiadająca w dodatku wewnątrz swoich granic ogromną ilość mniejszości, a przede wszystkim Niemców, których nie może być pewną w razie zatarcia wojennego.

Nie więc dziwnego, że Czechosłowacja rozumiejąc swą niesłychanie trudną pozycję na wypadek wojny, występowała zawsze jako gorąca zwolenniczka wszelkiego pacyfizmu. Niestety pacyfizm okazał się mrzonką. Tak wytrwale pacyfistyczna Anglia przystąpiła ostatnio do zbrojeń na

wielką skalę, widząc w nich najlepsze zabezpieczenie swej pozycji i swego bezpieczeństwa. A że w dodatku III Rzesza zaczęła okazywać Czechosłowacji coraz częściej swoją agresywność, w Czechosłowacji przysły zbudowania pacyfistyczne i zabrano się do zbrojeń. Rząd czechosłowacki postanowił przy tym zmienić nastroje swych obywateli, zbudzić w nich ducha wojennego i przedłożyć parlamentowi projekt ustawy o przysposobieniu wojskowym.

PRZYSPOBIENIE WOJSKOWE

W CZECHOSŁOWACJI

objąć ma wszystkich obywateli od 6(!) do 30 roku życia, zaś obywatele starsi aż do roku 60 objęci będą przysposobieniem w zakresie cywilnej obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej. Chłopcy zaczną uczyć się walczyć bronią, mając lat 17. Przeprosobienie wojskowe prowadzone będzie już w szkołach wydziałowych i średnich, dalej w

centrach przysposobienia wojskowego dla młodzieży pozaszkolnej do czasu jej powołania do służby w szeregach wojskowych.

Minister obrony narodowej Fr. Machnik, obszernie uzasadnił w komisji wojskowej sejmowej projekty rządowe w sprawie przysposobienia wojskowego i mówił m. in.: „Stosunki zagraniczno-polityczne zmuszają Czechosłowację do podjęcia wszystkiego, co jest potrzebne do obrony kraju. Udoskonaliliśmy techniczne wyposażenie armii i udoskonalamy je w dalszym ciągu. Stopień wykształcenia naszych żołnierzy dzięki dwuletniej służbie wojskowej podniósł się znacznie. Ustawa o obronie państwa umożliwia wciągnięcie do prac nad obroną kraju całej ludności. Niebawem podejmiemy

BUDOWĘ TWIERDZ

w najważniejszych punktach republiki. Ale mimo tego jest jeszcze pewien brak w zakresie pogotowia obronnego, który musimy obecnie usunąć; musimy mianowicie całą

—ooOoo—

Międzynarodki

Bujdy na resorach

„Mydło z kawy” — czytam w jednym z dzienników.

„Wetna z mleka” — przypominam sobie sensację prasy włoskiej z przed roku.

„Złoto z piasku” — robił Dumikowski.

„W Paryżu robienie z owsa — ryżu”, do-
racca kolega.

„Bujda z powietrza”, — dopowiada inny.

„Robić z taty — wariata” — jeszcze
inny.

Nabijanie ludzi w butelkę jest wielką
sztuką, — większą niż robienie mydła z ka-
wy. Pokazuje się jednak, że idzie!

Wierzę w „wielkie siły drzemzące w czło-
wieku”. Mianowicie w jego niewyczerpane
zdolności w zakresie wyprowadzania dru-
giej w pole. Tylko jedną mam trudność.
Nie mogę rozstrzygnąć pytania: co bardziej
podziwu godne, zdolność pewnych ludzi na-
bijania drugich w butelkę, czy też naiwność
tych, którzy się dają nabijać?

BAYARD.

Stuch iudajmicku

KS. DR ST. BISKUPSKI: „Obrońca węż-
ła w kanonicznym procesie małżeńskim”,
Księg. św. Wojciecha, Łódź, 1937, str. 205.

W procesie o unieważnienie małżeństwa
szczególną rolę do odegrania ma „obrońca
wężła małżeńskiego”. Jego zadaniem jest
— jak nazwa wskazuje — obrona istnieją-
cego małżeństwa. Zadanie niezmiernie waż-
ne ze względu na sakramentalny charakter
małżeństwa. Roli i zadaniom obrońcy wężła
małżeńskiego w procesie Kościelnym po-
święcona jest ostatnia, doskonała, praca
znanego kanonisty, ks. prof. Biskupskiego.

Upływa 200 lat od ustanowienia tego
urzędu przez Benedykta XIV. Autor daje
naprzód pogląd na proces małżeński w po-
przednich wiekach, które tej instytucji nie
znały. W drugiej części analizuje warunki,
które Benedykta XIV skłoniły do ustano-
wienia obrońcy wężła. Autor daje w tej
części świadectwo nadzwyczajnego zaczy-
tania w literaturze dotyczącej życia rodzim-
nego i procesów małżeńskich w 18 w.,
także w Polsce, co na szczególną uwagę
zasługuje. Część trzecia zaznajamia czytel-
nika z obowiązkami, sposobem powoływa-
nia i kwalifikacjami obrońcy, a to na pod-
stawie Kodeksu Prawa Kanonicznego i in-
strukcyj Kongregacji Sakramentów.

Książka ks. prof. Biskupskiego jest no-
wością z dziedziny kanonistyki; odznacza
się wykładem jasnym, wysokim poziomem
naukowym, i wykazuje szerokie czytanie
autora.

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak spacerowe, wiesiorowe, sportowe, na chole, do polowania, jakoteż buty z cholewami oficerskie i do konnej jazdy poleca ze składu i na zamówienia po cenach niskich. Pierwszorządny magazyn i pracownia obuwia **PIOTR WĄSIK** dawniej **W. KAPERA** **Kraków, ul. św. Tomasza 29.** Szczegółny dział rezerwyjny do dyspozycji P. T. Klienteli.

Humor

NIE SZKODZIŁ

— Pański syn jest bardzo słaby w geo-
grafii.

— Nie nie szkodzi panie profesorze. Na
podróże i tak nie mamy pieniędzy.

BYŁ POTRZEBNY.

— Dlaczego tak późno przychodzisz do
szkoły?

— Bo... byłem potrzebny matce.
— Na co?

— Żeby mnie mogła wybrać.

Księgarnia Krakowska — Kraków, ul. św. Krzyża 13.
p o l e c a

Bochenek J. X. dr, Pójdź za mną — Życie w Seminarium Duchownym	zł. 3.—
Czuj J. X. dr, Św. Cyprian na tle epoki	„ 3.—
Hynek W. R. dr, Św. Całun — Męka Pańska w oświeceniu nauki	„ 3.50
Ketter P., Chrystus a kobiety	„ 7.—
Klepacz M. X. dr, Kierunki organizacyjne oraz ideały wychowawcze we współczesnym szkolnictwie polskim	„ 7.—
Teoderowicz J. X. Arzyb., Herold Chrystusa na tle epoki	„ 6.—
Zambyska J., O wychowaniu	„ 6.—

Kino „PROMIEN” T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26.

Od wtorku dnia 15 czerwca 1937 r. **„MAYERLING”** Monumentalny film o dziejach miłości arcyksięcia Rudolfa Habsburga i baronówny Marii Vetsery. — W rolach głównych: CHARLES BOYER i DANIELE DARRIEUX
U w a g a! Specjalnie letnie ceny. — W niedzielę o godzinie 3 popoł. ceny porankowe. Przedstawienia codziennie o godzinie 5, 7 i 9 wieczór. — W niedzielę od godziny 3 po poł. Codziennie o godzinie 3 — w niedzielę tylko o godzinie 10 i 12 przedstawienie po cenach porankowych z filmu polskiego historycznego p. t. „Barbara Radziwiłłówna”

MARIAN MANTEUFFEL.

Czy koniec „kryzysu”

SPRAWOZDANIE ROCZNE DYREKTORA „MIĘDZYN. BIURA PRACY”.

Ogłoszono już drukiem sprawozdanie Dyrektora Międzynarodowego Biura Pracy w Genewie, p. Harolda Butlera, z działalności tego Biura za rok 1936. Sprawozdanie jest interesujące, jak wszystkie dotychczasowe, i zawiera dużo ciekawych danych. Tłumaczenie polskie ma się ukazać, jak słyszę, w ciągu lipca. Dyr. Butler stwierdza przede wszystkim w powyższym sprawozdaniu, że pewna poprawa w stosunkach ekonomicznych świata jest już dziś faktem niezaprzeczonym.

Jeszcze rok temu zapytywano się z nie-
dowierzaniem, czy owe symptomy popra-
wy, które dały się wówczas zauważyć, świadczyć by miały o tym, że w gospodar-
stwie nastąpił faktycznie pomyślny a jed-
nocześnie trwały zwrot ku lepszem, czy
też chodziło w danym wypadku jedynie o
pewne złagodzenie panującego kryzysu.
Ale dziś można już śmiało twierdzić, że
poprawa nastąpiła. W niektórych krajach
ruch w tym kierunku nabiera już nawet
rozmachu, w innych zaledwie się zaryso-
wuje, ale nie ulega wątpliwości, że ogar-
nął on już cały świat. Nie mniej przeto
nie jest to jeszcze poprawa tego typu, o której
żyjącej dziś pokolenia marzyły i wciąż jesz-
cze marzą. Większość ludzi pamiętających
przedwojenne czasy pragnęłaby powrotu
do beztrudnej pomyślności (tak się dziś
sądzi w obliczu wyjątkowo ciężkiej rze-
czywistości) tamtych czasów. Młodzi mają
oczywiście inne kryteria. W gruncie rze-
czy nikt jednak jeszcze nie nabrał prze-
konania, że świat już doszedł do równo-
wagi, że się ustabilizował na dobre —
jakkolwiek wszyscy przyznają, że postęp
osiągnięty w ciągu ostatnich 12 miesięcy,
jest poważny. W każdym razie

MASZYNA POSZŁA W RUCH,

koła jej zaczęły się znowu obracać — to
już jest dużo. Jednak nie trzeba ludziom
brać za złe, jeżeli ten i ów wątpliwy jesz-
cze w solidność jej mechanizmu, żywiąc w pa-
mięci tak świeże jeszcze wspomnienia oko-
pnych cierpień, które narzuciło im w swo-
im czasie jej unieruchomienie. Dyr. Butler
zwraca w tym miejscu uwagę na prężność
i wytrzymałość umysłu ludzkiego. Bo nie
ulega wątpliwości — powiada — że popra-
wa, o której jest mowa, zawdzięczamy ra-
czej sumiennej działalności rządów i naro-
dów, niż skutkom jakiegoś automatyczne-
go wyrównania sił. W obliczu tej poprawy
musimy dziś wyteżyć wszystkie swoje si-
ły — dodaje — żeby wznieść wały, mogą-
ce nas ustrzec w przyszłości przed powro-
tem podobnych doświadczeń i zacząć roz-
budowywać gmachy gospodarcze na bar-
dziej solidnych fundamentach, niż posiadał
ten, którym ostatni kataklizm zachwiał
aż do podstaw.

Dyrektor Międzynarodowego Biura Pra-
cy daje w swym sprawozdaniu cały szereg
wykresów, wykazujących wzmożenie pro-
dukcji i zmniejszenie bezrobocia w różnych
krajach. Widać z nich, że w całym szereg
krajów — jak: Niemcy, Chile, Dania, Esto-
nia, Finlandia, Anglia, Grecja, Węgry; Ja-
ponia, Norwegia, Szwecja i Sowiety —
rozmiary produkcji przewyższyły już po-
ziom z r. 1929. W Kanadzie i Stanach Zjed-
noczonych polepszenie w tej dziedzinie
jest znaczne. Pewien zwrot ku lepszem
daje się również zauważyć w Austrii, Bel-
gii, Polsce i Czechosłowacji. Jedyne kraje,

w których do października ubiegłego roku
panowała jeszcze pod tym względem sta-
gnacja to: Francja i Holandia, jakkolwiek
i tam, podawany od października, zauwa-
żyć się dały pewne oznaki poprawy. Po-
dobny obraz przedstawiają wykresy doty-
czące zmniejszenia liczb bezrobotnych.
Gorzej natomiast wygląda statystyka, do-
tyczająca wymiany międzynarodowej. Z tej
statystyki zdaje się wynikać, że przytła-
czająca większość środków, przedsiębra-
nych w poszczególnych krajach dla oży-
wienia produkcji, miała charakter raczej
natury wewnętrznej, to znaczy, że brano
pod uwagę spożycie w granicach własnego
kraj, nie potrafiono jednak wpłynąć —
w stosunkach między poszczególnymi pań-
stwami — na odbudowę zaufania, które by
umożliwiło obniżenie barier celnych, znie-
sienie kontroli dewiz i dało przez to nowy
impuls handlowi zagranicznemu.

Dyr. Butler przywiązuje dużo wagi —
i sądzę, że słusznie — do znanego porozu-
mienia Stanów Zjednoczonych, Francji i
Anglii, zawartego — jak wiadomo — ce-
lem prowadzenia wspólnej polityki zdą-
żającej do rozwoju pomyślności w świecie
i podniesienia poziomu życia poszczególnych
narodów. W ciągu ostatnich 3 lat dała się
również zauważyć pewna poprawa w situa-
cji dużych krajów rolniczych, na skutek
czego wzrosła u nich możność wchłaniania
produktów i artykułów przemysłowych
innych narodów. Regularny — czasem na-
wet niezwykłe szybki — wzrost wartości-
ch importu, jest tym bardziej znamien-
ny, że wszystkie one, od czasu kryzysu, bar-
dzo żywo zaczęły się uprzedmiotawiać. —
Jeszcze bardziej uderzy nas ten fakt, gdy
weźmiemy pod uwagę, że wszystkie euro-
pejskie państwa, które importowały daw-
niej duże ilości produktów spożywczych,
wzniosły potem u siebie bariery celne dla
ochrony przed wwozem towarów i nie wy-
kazują na razie żadnych skłonności do znie-
sienia względnie obniżenia tych barier. Z te-
go należy wnioskować, że, jakkolwiek pro-
blem agrarny stracił dużo na swej ostrości,
daleki jest jeszcze od uporządkowania.

Z zadowoleniem odnotować należy fakt,
że w transportach morskich nastąpiło osta-
tnio pewne ożywienie i że taryfy ładunko-
we doszły już do poziomu z r. 1929. Poza
tym stwierdzić trzeba już nie pewne ale
duże ożywienie w dziedzinie budowy okrę-
tów. Pomimo tych wszystkich pocieszają-
cych objawów, nie należy jednak — zda-
niem p. Butlera — zbyt, powiedzieć
raczej: z nieuzasadnioną przesadą — po-
legać dziś jeszcze na solidności tych szcze-
śliwych oznak poprawy, które skonstato-
wano dotychczas. Pomimo bowiem niezap-
rzeczonych jasnych stron, nie możemy
nie zauważyć

RÓWNIEM I CIENI W SYTUACJI OGÓL- NEJ.

Na pierwszy plan wysuwają się tu ciągle
wzrastające zbrojenia państw i anti-gospo-
darczy charakter działalności, który tego
rodzaju fabrykacja przedstawia. Dyr. Bu-
tler przytacza zdanie pewnego wybitnego
bankiera, który oświadczył kategorycznie:
„Jest rzeczą zupełnie niemożliwą, ażeby,
jakkolwiek interesy mogły być w dal-
szym ciągu prowadzone, jeżeli mamy
znamienniejsze są słowa samego p. Butle-
ra, który zaznacza, że po najcięższym
przemysłu tego zagadnienia, nie znaj-
duje absolutnie żadnej możliwości pogodze-
nia sprawiedliwości społecznej z przygo-
towaniami do wojny. Na to właśnie należy
przede wszystkim położyć nacisk — nie
tylko na interesy.

W jednym z rozdziałów swojego spra-
wozdania zwraca p. Butler uwagę na pou-
czenia, jakie — jego zdaniem — należało-
by wyciągnąć z dogasającego kryzysu dla
przyszłości. Z powodu szczupłości ram ni-
niejszego artykułu nie mogę, niestety, te-
go rozdziału nawet pobieżnie omówić, zwa-
cam jednak na treść jego uwagę tych czy-
telników, którzy się sprawami ekonomicznymi i społecznymi bardziej interesują. Jest
rzeczą pewną — powiada p. Butler — że
kryzys miał konsekwencje o wiele głębsze,
niż większość z pomiędzy nas zdaje sobie
z tego sprawę. Zarzucono przede wszystkim
klasyczne teorie o naturze kryzysów i środ-
kach mających im zapobiegać. Dużo sta-
rych koncepcji straciło w zupełności swą
wartość pod naporem warunków, które
stworzyło życie nowoczesne. Nowe idee
wypłynęły natomiast na powierzchnię, któ-
re pełniły ludzką na drogę nowych do-
świadczeń. Krótko mówiąc, nie będzie
przesadą, gdy zaznamy, że zapatrywa-
nia na cały szereg zasadniczych zagadnień
odmieniły się w ciągu lat 1929 do 1937 w
większym stopniu, niż w okresie od r. 1900
do 1929. Przekonano się wreszcie, że czło-
wiek może mieć do pewnego stopnia wpływ
na swój los w dziedzinie ekonomicznej i że
każde obniżenie, a zwłaszcza poníženie wa-
runków życia, jest następstwem braku
przewidywania i skutkiem braków orga-
nizacyjnych, które państwo obowiązane
jest zwalczać z całą energią i wszelkimi
środkami pozostającymi do jego dyspozyc-
ji. Zważając w dziedzinie społecznej od-
mieniły się zapatrywania w wysokim sto-
pniu. Sprawa bezrobocia, ubezpieczeń spo-
łecznych, polityka płac i wynagrodzeń,
czas trwania pracy, interwencja pań-
stwa — to wszystko wysunięto na porzą-
dek dzienny z całą mocą, jaką daje poczucie
szlachetności sprawy i nie zejdzie już z nie-
go aż dozna rozwiązania, którego wymaga
od ludzi poczucie sprawiedliwości społecz-
nej.

Notatki polityczne

JAK POSTĄPI GEN. FRANCO?

Bilbao zdobyte. Stolica Basków bron-
iła się bohatercko. Obrona Bilbao nie można
porównywać z obroną jakiegokolwiek twier-
dzy czerwonej Hiszpanii. Baskowie nie są
nastrojeni ani rewolucyjnie ani antyreligij-
nie. Związali się z obzem czerwonych dla-
tego, że republika hiszpańska gwarantowa-
ła im autonomię, której gen. Franco
znać nie chciał.

Jest oczywiste, że gen. Franco musiał
przyjąć walkę i rozegrać ją do końca. Dziś
jednak, gdy Baskowie są pokonani, cała
Europa zadaje sobie pytanie, jak postąpi
gen. Franco.

W latach 1900—1901 Edward VII pro-
wadził wojnę z Burami. Gdy opór Burów
został złamany, rząd Wielkiej Brytanii
przyznał im daleko idące swobody polity-
czne, tworząc z Afryki Południowej nie-
zależne dominium. Skutek jest ten, że dziś
ludność Oranii i Transwalu nie myśli już
o odrywaniu się od Anglii.

Edward VII był wielkim monarchą. Gen.
Franco powinien pójść jego śladem: po zwy-
cięstwie Basków zagwarantować im auto-
nomię w jeszcze szerszym zakresie, niż da-
wała Republika. Krok taki byłby zarazem
dowodem, że nie są prawdziwe pogłoski, iż
wodzowie powstania nie mają wyraźnej
koncepcji politycznej.

CZY MASONI SIĘ NAWRACAJĄ?

Prasa polska cytuje artykuł p. B. Ko-
skowskiego, zamieszczony w „Kurierze
Warsz.”, w którym wypowiedziane zostało
twierdzenie, że sfery liberalno-masońskie
we Francji zmieniają swój dotychczasowy
stosunek do Kościoła i religii i wyrzekają
się „antyklerykalizmu”.

P. Koskowski powołuje się na artykuły
w organie p. Heriot’a „Ere Nouvelle” i w
organie Blum’a „Populaire”. Oba wyżej
wymienione dzienniki lewicowe piszą o ka-
tolicyzmie w tonie pojednawczym i podkre-
ślają, że w chwili obecnej Kościół katolicki
i demokracja mają wspólnego wroga w hi-
tleryzmie.

Tymczasem francuski dziennik kato-
licki „La Croix” przytacza sprawozdanie
ze zjazdu socjalistyczno-komunistycznych
związków zawodowych, C. G. T. (Confede-
ration Generale du Travail). Na zjeździe
tym obecni byli przedstawiciele syndyka-
tów nauczycielskich i liczni działacze so-
cjalistyczni i masońscy. Mówcy twierdzili,
że katolicyzm sżyła na wolność i demokra-
cję oraz apelowali do obecnego tam minis-
tra, p. Zay, aby wziął pod opiekę „szkołę
świecką” zagrożoną przez wzrastające wpły-
wy katolickie. Domagano się zastosowania
represyj wobec szkolnictwa wyznaniowego.

Ten zjazd antyklerykalizm pod skrzydła-
mi opiekuńczy mi ministra Oświaty nie wska-
zuje bynajmniej, aby sfery lewicowe skłon-
ne były zaprzestać destrukcyjnej i anty-
religijnej akcji.

„Nauka na powrozie”

W obronie wolności nauki i młodzieży akademickiej

Mowa ks. dr Lubelskiego na plenum Sejmu

W czasie dyskusji sejmowej nad nową ustawą o szkołach akademickich programo we przemówienie wygłosił poseł ks. prałat Lubelski. Z przemówienia tego zamieszczamy najważniejsze ustępy.

Ks. prałat Lubelski na wstępie stwierdził, że „reformy” p. J. Jędrzejewicza nie były szczęśliwe i spotkały się z ostrym sprzeciwem świata naukowego. Ostro wystąpił przeciw nim w swoim czasie również obecny minister wr i op prof. Świętosławski.

„Głos ostrzegawcze — mówił ks. Lubelski — najwybitniejszych uczonych i najpoważniejszych towarzystw naukowych zlekceważono jednak. Projekt p. Jędrzejewicza stał się ustawą, a następstwa tej ustawy nie dają długo na siebie czekać.

Nauka, jak się wyraził drastycznie prof. Rozwadowski, znalazła się na powrozie, na uniwersytetach wprowadzono atmosferę nieufności, donosów, intryg i podejrzeń, po zwinieniu 53 katedr, zamary na naszych uczelniach niektóre działy nauki, cały szereg uczonych oderwano od umiłowanej pracy, a symbolem tych dokonanych spustoszeń kulturalnych, to zwinięcie katedry historii kultury w Uniwersytecie Jagiellońskim.

Fatalny również stan zaistniał na odcinku młodzieży akademickiej. Spodziewano się, mając ustawę i rozporządzenie wykonawcze do niej, że się młodzież akademicka poskromi. Tym czasem wbrew temu wszystkiemu, jakby na ironię od tego czasu na uniwersytetach zaczęły się jeszcze większe awantury, nauka nie może się na nich odbywać normalnie, a młodzież w wielkiej swojej części wciągnięta została do walki z Rządem.

Dobrze się stało, że po tych smutnych doświadczeniach z ustawą akademicką z 1934 roku obecny p. Minister przyszedł z jej nowelizacją. Ale, ażeby naprawić gruntośnie zło, trzeba przywrócić pełną autonomię, tak dla ciał profesorskich, jako też i dla młodzieży, restytuować pousuwanym profesorów, którzy mogą jeszcze pracować, a wśród których znajdują się prawdziwi luminarze nauki polskiej. Poprawki p. Ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego idą w kierunku pożądanym, ale uważam je za niewystarczające i dlatego zgłosiłem do projektu p. Ministra kilka swoich poprawek.

I tak uważam, że łączenie wydziałów, ich podział lub zmiana ich nazw, jak również tworzenie, związanie i przenoszenie oddziałów, studiów, katedr i zakładów powinno się odbywać jedynie na wniosek rady wydziałowej. Dwie dalsze moje poprawki zmierzają do tego, aby rektorzy i prorektorzy nie potrafili zatwierdzenia.

Wymaganie zatwierdzenia jest nie tylko osłabieniem autonomii uniwersyteckiej, ale do pewnego stopnia i votum nieufności do kolegium profesorskiego. Wreszcie czwarta moja poprawka zmierza do tego, by do rad wydziałowych wchodziła i to z pełnymi prawami także profesoria honorowi.

Przechodząc do sprawy młodzieży akademickiej ks. dr Lubelski mówi, że jest państwową i religijną, a jeżeli dopuszcza się ekscesów to dlatego, że jest rozgoryczona. Ks. prałat jako człowiek i kapłan potępi wszelki gwałt. Ale nie dość potępić. Stosunki wśród młodzieży trzeba uzdrowić.

„Trzeba także się zbliżyć do tej młodzieży — mówił ks. Lubelski — trzeba po męsku rozwiązać trudności i stworzyć takie warunki życia w szkołach wyższych, w których by powaga władz akademickich usnęła wszelką potrzebę represji.

Zarzucamy młodzieży, że ona się nie uczy, ale politykuje. Ale pytam się, czyż do tego nie pchają jej starci, czy to z opozycji, czy z obozu rządowego? Czyż sam obóz rządowy nie zachęca jej do tego przez stowrzenie i popieranie „Legionu Młodych”, „Związku Młodzieży Demokratycznej”, a „Straży Przedniej” w szkole średniej?

I jeszcze na jedno zwrócę uwagę. Dzisiejsza młodzież akademicka, to młodzież, która w szkołach średnich pozostawała pod wpływem metod wychowawczych p. Janusza Jędrzejewicza i jego współpracowników, pod wpływem „Kuźni Młodych”, „Straży Przedniej”, pod wpływem „wychowania państwowego”. Węc to jest taki rezultat tych z takim tupetem nieraz głoszonych metod?

Zalimy się na ekscesy młodzieży. Są to wypadki ubolewania godne i nikt racumny ich nie pochwała. Ale czy nie widzimy, jak tragiczne jest nieraz położenie tej młodzieży? W jakich warunkach materialnych ona się kształci? Jak ona o głodzie i chłodzie idzie na ten uniwersytet, a co najgorsza,

że nie widzi przyszłości przed sobą. Co czeka np. młodych prawników? Całe lata bezpłatnej aplikantury w sądach i kanceliach adwokackich. A co mają w perspektywie młodzi absolwenci filozofii, młodzi lekarze, adwokaci, handlowcy, młodzi dentyści?

Marszałek Rydz Smigły, będąc na komersie korporacji akademickiej Arconia powiedział słowa: „Wierzę w młodzież”. Tak, trzeba wierzyć w młodzież, trzeba jej zaufać. Polskę dziś nie stać na luksus walki starych z młodymi, tym bardziej, że ta walka kończy się zawsze, jak uczy doświadczenie, beznadziejnie dla tak zwanych starych”. (Okłaski).

Pomoc Powszechnego Zakładu Ubezpiecz. Wzajemnych dla rolników dotkniętych klęskami żywiołowymi

W dniach od 11 do 12 bm. odbyła się doroczna sesja bilansowa Rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, na której zatwierdzono zamknięcia rachunkowe Zakładu za 1936 rok.

W dziale przymusowego ubezpieczenia budowli od ognia rok 1936 był pomyślny. Wobec stosunkowo małej palności, Zakład mógł zamknąć ten dział nadwyżką w kwocie przeszło 450 tys. zł. Zgodnie z tendencją Zakładu do niosienia pomocy także uszkodzonym przez klęski żywiołowe, jak: huragany i powódź, Rada Zakładu postanowiła z nadwyżki roku sprawozdawczego

przeznaczyć 350 tys. zł na utworzenie funduszu, z którego udzielane będą zasiłki tym ubezpieczonym, których nieruchomości uciepowały od takich klęsk. W pierwszej linii skorzystają z tej pomocy uszkodzeni przez ostatnią powódź w woj. kieleckim.

Poza tym kwotę 100 tys. zł przeznaczono na pomoc dla rolników, przenoszących swe budowle na kolonie przy komasacji gruntów. W końcu należy dodać, że Zakład w 1936 r. udzielił pomocy rolnictwu w formie 15 proc. i 20 proc. bonifikaty składek w sumie powyżej 4,5 mil. zł. Bonifikaty te w dalszym ciągu obowiązują w 1937 roku.

Rozwiązanie dwóch karteli chemicznych

Orzeczeniem Pana Ministra Przemysłu i Handlu rozwiązano z dniem 21 bm. jako gospodarce szkodliwe i zagrażające interesom dobra publicznego w powodu utrzymania cen na wygórowanym poziomie następujące dwa kartele w przemyśle chemicznym:

1) Kartel producentów dwuchromianu potasu i sodu utworzony dnia 20 lutego rb. przez następujące przedsiębiorstwa: a) S. A. Zakłady Chemiczne w Częstochowie, b)

Tow. Fabryk Portland-Cementu „Wysoka” S. A., c) Fabryka Przetworów Chemicznych „Rędziny” S. A. pod Częstochową.

2) Kartel producentów alunu chromowego utworzony w Warszawie dn. 19 lutego br. przez następujące przedsiębiorstwa: a) Zakłady „Elektro” w Łaziskach Górnych, b) S. A. Zakłady Chemiczne w Częstochowie, c) Fabryka Chemiczna Kadysz, Lewinson i Jakubowicz w Warszawie.

Żyd i urzędnik

Z kół urzędniczych piszą nam: Powszechnie wiadomo, że wszystkich obywateli wyznania mojżeszowego cechuje wrodzona swoboda w zachowaniu się w miejscach publicznych, pewność siebie, nie liczenie się z chrześcijańskim otoczeniem, tupet, a nawet wyraźna agresywność. Te wszystkie przymioty naszej — na razie — mniejszości otrzymały zresztą w polskim społeczeństwie należyte określenie, jako t. zw. żydowska bezczelność.

Określenie to jest w pełni uzasadnione. Żydz rzeczywiście zapominają bardzo często, że mimo wszystko korzystają tylko z naszej gościnności, a rola gospodarzy w Polsce należy do Polaków. Nieraz już wskazywał „Głos Narodu” na przykłady tej żydowskiej bezczelności, tego nie liczenia się z nikim i niczym, zarówno na ulicy, w przemyśle i handlu w odniesieniu do polskiej publiczności, jak i w biurach i urzędach państwowych w odniesieniu do funkcjonariuszy państwowych, pełniących określone obowiązki służbowe. Wstyd powłedzić ile to razy urzędnik państwowy w czasie służby znieważony został przez żyda, a wszyscy mamy świeżo w pamięci wypadek mordu, którego dopuścił się wyrostek żydowski na osobie funkcjonariusza Polskiej Policji Państw. w Brześciu, spełniającym w danej chwili swe ciężkie obowiązki służbowe.

Jednak [do najbardziej symptomatycznych przykładów żydowskiej bezczelności należy zaliczyć zachowanie się żydowskiej klienteli względem urzędników w biurach i urzędach państwowych. Daje się to zaobserwować szczególnie w instytucjach państwowych, których działalność obliczona jest na zysk, n p. kolej i poczta, bo żydzi stoją na stanowisku, że oni głównie przyzyskują się do rentowności a nawet utrzymania tych przedsiębiorstw. To też żyd, który umie zachować się przyzwoicie w banku, gdzie robi pieniądze i gdzie zwykle urzędują jego rodacy — znalazłszy się w polskim urzędzie przed polskim urzędnikiem przy takim n. p. okienku pocztowym, gdzie musi dać coś tej instytucji zrobić, zapomina się bardzo często i szycanuje biednego urzędnika.

Żyd nigdy nie ma czasu zaczekać na swą kolejkę, zawsze chce być pierwszym, dla niego nie istnieją godziny urzędowe ani przepisy porządkowe, a na zwróconą przez urzędnika uwagę wszczynają głośną awanturę i pisze do władz sążniste zażalenia domagając się ukarania urzędnika.

W interesie utrzymania prestige'u władz i urzędów państwowych leży, aby wymagać od żydów poszanowania urzędów i należytego traktowania urzędników państwowych, co może nastąpić tylko przez powolne uczenie żydów przyzwyczajeniu i grzeczności, a w wypadkach zbyt jaskrawych objawów bezczelności z ich strony przez kierowanie spraw obrzydliwych i urzędniaka na drogę prawa.

W. BI.

Otwarcie Targów Gdynskich

W niedzielę przed południem odbyło się w Gdyni otwarcie Targów Gdynskich, którego dokonał wojewoda pomorski Raćkiewicz. W uroczystości otwarcia Targów wzięli udział przedstawiciele władz i organizacji gospodarczych.

Ceny giełdowe zboża

Na giełdzie zbożowej w Krakowie notowano w poniedziałek dnia 21 czerwca br. następujące ceny:

ZBOŻA.	
Pszonica 80 proc. ziarn. szklist.	30,75—31,00
Pszonica dworska czerw. stand.	30,50—30,75
Pszonica biała	30,00—30,25
Pszonica targowa	29,75—30,00
Zyto dworskie	27,75—28,00
Zyto targowe	27,25—27,50
Owies dworski lekko zadeszcz.	28,00—28,25
Owies targowy	27,50—27,75
Jęczmień dworski	24,75—25,25
Jęczmień targowy	24,25—24,75
Kukurudza koński zęb afrykański	29,00—33,00

Z kraju i ze świata

MLODZIEŻ KATOLICKA NA OBÓZ W TATRY POLSKIE. W dniach 4—24 lipca otwarty będzie w Murzasichlu na Podhalu w jednej z najlepszych górskich stacy klimatycznych obóz Katol. Stow. Młodzieży Męskiej diecezji chełmińskiej. Informacji dokładnych udzielają Kierownictwa Oddziałów KSMM. Ponadto informacyj udziela i przyjmuje zgłoszenia najpóźniej do 27 czerwca br. Sekretariat Generalny KSMM. diec. pelplińskiej, Pelplin, Aleja Cystersów 2. Oplata za obóz minimalna. Podróż ze zniżką 82% w obie strony.

„SANDOMIERSKI LISKÓW” — BAĆKOWICE. Pod Opatowem leży wieś Kościelna Baćkowiec. Od lat dwunastu na stanowisku proboszcza pozostaje tu ks. kan. Romuald Górski, pod którego kierunkiem Baćkowiec doszły do prawdziwego rozkwitu. Miejsceowa kasa Stefczyka zamknęła swój bilans roczny sumą 257.295 zł. Spółdzielnia mleczarska posiada 16 filii w terenie i przetabia dziennie 11.000 litrów mleka. W roku 1936 za przerobione blisko 3 miliony litrów oraz inny nabiał uzyskała 267.523 zł.

BARON GOETZ-OKOCIMSKI OBYWATEM HONOROWYM SZCZEPANOWA. Rada gminy zbiorowej w Szczepanowie koło Brzeska w uznaniu dobroczynnej działalności zwłaszcza z wdzięczności za udzieloną chętnie pomoc w urządzeniu jubileuszu 900 rocznicy urodzin św. Stanisława jako też przy budowie plebanii, nadała obywatelstwo honorowe baronowi Antoniemu Goetz-Okocimskiemu z Okocimia, posłowi na Sejm i Szambelanowi papieskiemu. Wręczenie dyplomu obywatelstwa odbyło się na uroczystym nadzwyczajnym posiedzeniu Rady gminnej w Szczepanowie.

OBCHÓD 500-LECIA KOŚCIOŁA W KÓRNIKU. W Kórniku pod Poznaniem odbyła się uroczystość w związku z 500-leciem miejscowego kościoła. Kościół ten został wybudowany w 1437 roku i przechodził zmienne koleje. W uroczystościach jubileuszowych wzięł udział ks. Prymas Hlond, który celebrował nabożeństwo na rynku. Kazanie wygłosił ks. biskup Okoniewski z Pelplina. Następnie odbyło się manifestacyjne zebranie na rynku, podczas którego przemawiali: prezes A. K. dr Hanelt i dr Białas.

ZASTRZELIŁ SWEGO BRATA PRZEZ NIEOSTROŻNOŚĆ. W Świerkowie pod Nogajm w poznańskim 17-letni gajowy Cz. Mieczysławski, zdejmując strzelbę zaczęł cynglem o kieszeń, wskutek czego nastąpił wystrzał, a naboż strutowy ugodził stojącego obok 16-letniego jego brata, Stanisława. Straż był tak fatalny, że chłopiec zakończył wkrótce życie.

ZDERZENIE DWÓCH POCIĄGÓW W BUDAPESZCIE. W niedzielę wieczorem po otwarciu lotniska w Budapeszcie dwa pociągi podmiejskie przepełnione pasażerami, powracającymi do stolicy, zderzyły się w pobliżu Budapesztu. Jest jeden zabity i 50 rannych.

POLSKI SAMOŁOT NA CYPRZE. W niedzielę wylądował na lotnisku w Nicosia na Cyprze pierwszy polski samolot komunikacyjny polskich linii lotniczych „Lot”, pilotowany przez Płonczyńskiego i Kotarbę. Na pokładzie samolotu znajdowali się: dyrektor lotnictwa cywilnego w Palestynie mjr Gumbley, dyrektor poczty Webster, konsul generalny R. P. Hulanicki oraz reprezentant dyrekcji „Lotu” Gabański.

ARTYKULY PASTEWNE

Makuchy lniane 97-98 proc. biał. i tł.	21.50—22.00
Srut rzepakowy ekstrah. 35-36 proc.	16.50—17.00
Soja sruć około 44-45 proc.	26.00—27.00
Siano słodkie stare	5,00—7,00
Siano średnie stare	5,00—6,00
Siano kwaśne stare	4,50—5,00
Siano potraw	4,50—5,50
Koniczyna pastewna nowa	6,50—7,50
Słoma długa	4,00—4,50
Ziemniaki stołowe	8,00—8,50
Otręby żytnie	17,00—17,25
Otręby pszenne	16,50—16,75

PRZETWORY MLYNARSKIE

Mąka pszena nowa standardy:	
Mąka psz. gat. I wym. 0-65 proc.	44,50—45,00
Mąka psz. gat. II wym. 65-70 proc.	26,00—27,00
Mąka pszena razowa 0-95 proc.	33,75—34,25
Mąka pszena pastewna	19,00—19,50

Mąka żytnia okręgu Krakowskiego.

Nowe standardy.	
Mąka żytnia gat. I wym. 0-70 proc.	34,75
Mąka żytnia gat. I wym. 0-82 proc.	32,00—32,75
Mąka żytnia razowa 0-95 proc.	29,00

Mąka żytnia okręgu Poznańskiego.

Mąka żytnia nowy stand. wym. 0-70 proc.	34,75
Perłówka	47,00—48,00
Pęczak fabryczny z workiem	34,00—34,50
Pęczak chłopski bez worka	31,50—32,00
Siekanka jęczm. fabryczny	34,50
Siekanka jęczm. chłopska bez worka	31,50—32,00
Kasza jagłana fabryczna	41,00—42,00
Kasza jagłana chłopska	35,00—36,00
Kasza tatarska cała	51,00—53,00
Kasza tatarska łamana	49,00—51,00
Tendencja mocna, podaż mała, dowozy lokalne male.	

Owocna działalność Polskiej Macierzy Szkolnej

W sali Warszawskiego Towarzystwa Naukowego odbył się w ub. niedzielę zjazd delegatów kół Polskiej Macierzy Szkolnej. Przewodził prezes Polskiej Macierzy Szkolnej Wł. Sołtan. Na zjeździe wygłoszono 2 referaty, mianowicie: mówił p. dr. B. Suchodolski n. t. „Dwoistość życia kulturalnego“, oraz p. Stanisław Wronka n. t. „Macierz w służbie Polsce w latach 1907 — 1937“.

Sprawozdanie z działalności Polskiej Macierzy Szkolnej złożył dyrektor Towarzystwa J. Stemler. Jak wynika ze sprawozdania Macierz prowadzi obecnie 9 gimnazjów, 9 szkół handlowych, 13 męskich szkół zawodowych, 10 żeńskich szkół zawodowych, 226 szkół powszechnych, 1717 bibliotek, 16 burs dla uczącej się młodzieży, 28 ochron 277 kursów dla przedpoborowych itd. Wpływy w 1936 r. wyniosły zł. 2.772.822, wydatki zł. 2.741.336. — Dyskusja na zjeździe była bardzo ożywiona, przejawiała się zdecydowanie wola delegatów kół w Polsce centralnej w organizowaniu pomocy dla kół P. M. S. pracujących na ziemiach. T. Krzyżanowski z Łucka położył nacisk na konieczność zwiększenia akcji werbowania członków Macierzy, p. Z. Iwaszkiewiczowa z Wilna omawiała zagadnienie zatrudniania absolwentów szkół zawodowych w Polsce oraz organizowania kursów dla bibliotekarzy wędrujących, Browiński z Warszawy wywodził konieczność propagandy prac Macierzy, o których społeczeństwo wie mało, adw. Barski uzasadnił potrzebę rozwijania pracy kulturalnej w województwach środkowych, przy jednoczesnym mobilizowaniu pomocy centrum dla kresów, p. Iwanowski z Biłgoraja uzasadnił potrzebę lektury, pisanej przez zdolnych literatów, a dostosowanej do potrzeb dzisiejszych wsi, z uwzględnieniem walki z komunizmem.

Po dyskusji zjazd udzielił absolutorium zarządowi głównemu P. M. S. z działalności w 1936 r. oraz zatwierdził preliminarz zarządu głównego, przewidujący w wydatkach sumę zł. 503.000. W końcu przeprowadzono wybory uzupełniające zarządu głównego P. M. S. Skład obecny jest następujący: prezes Wł. Sołtan, wiceprezesi: J. Andrzejowski i M. Reiter, sekretarze: St. Miklaszewski i St. Wronka.

Kronika przemyska

WYROK NA KOMUNISTÓW. Toczący się przed tut. Sądem Okręgowym przez 16 dni proces przeciwko działaczom K. P. Z. U. zakończył się wyrokiem skazującym z par. 97 k. k. o zbrodnie stanu od 2—15 lat więzienia poszczególnych oskarżonych. Przewodniczył sso. Matyjak, oskarżał prok. Cieszkowicz. Zasądzeni wyroku nie przyjęli, a obrona wniosła o kasację do Najwyższego Trybunału.

BEZPROCENTOWA KASA CHRZEŚCIJAŃSKICH DROB. KUPCÓW DET. ODDZ. PRZEMYSŁ. Projekt założenia pożytecznej tej instytucji powstał na ostatnim nadzwyczajnym zebraniu pod przewodnictwem prezesa p. Iwaszkiewicza, który też zagał zebranie. Po czym kpt. Zbiegł jako delegat L. M. K. wygłosił referat pt. „Zagadnienie ekonomiczne kraju“. Po referacie rozwinęła się dyskusja, w następstwie której uchwalono założyć powyższą instytucję.

MIĘSO Z TAJNEGO UBOJU zakwestionowała w kilku wypadkach przeważnie na Zasanu komisja magistracka.

NOWA CHRZEŚĆ. KOLEKTURA w Przemysku. Na Zasanu przy pl. Konstytucji 7 otworzył znany w Przemysku i popularny Karol Sontag kolekturę nr 529. Placówce tej należy życzyć powodzenia jako jednej z nielicznych chrześcijańskich firm tego rodzaju.

INOWACJA DLA WSI POW. PRZEMYSKIEGO. Tut. Zarząd Poczty uruchomił dział listonoszy wiejskich, którzy będą codziennie obsługiwać okoliczne wsie, doręczając listy, pakiety do 1 kg, inkasując i wypłacając przekazy poczt. do 200 zł, przyjmując zlecenia czekowe itp.

FALA POŻARÓW nawiedziła ostatnio pow. przemyski. W Hurku, Sielnicy, Hucisku Nienadowskim i innych wsiami wybuchły pożary, pastwą których padło szereg domostw, powodując olbrzymie straty wśród miejscowych wieśniaków.

NA UDAR SERCA zmarł znany na bruku przemyskim artysta-malarz St. Kwis. Zmarły był już w podeszłym wieku.

ELEKTROWNIA PRZEMYSKA. jak to już niejednokrotnie donosiliśmy, zdążyła coraz szybciej krokami do zrealizowania swych planów. I tak zawarto już niemal

ka, skarbnik — M. Jankowski. Członkowie: ks. biskup K. Bukraba z Pińska, J. Baliński, K. Barliński, W. Czaplinski, F. Brycz, M. Gładysz, M. Grabiński, St. Grzmot-Skotnicki, S. Jelniczy, L. Kaznowski, J. Kornecki, T. Krzyżanowski, ks. A. Kuryłowicz, S. Kwiatkowski, P. Maciński, J. Michałowicz, M. Reiter, F. Rymarkiewiczowa, A. Wojciechowski z Warszawy, ks. dr. Bielawski.

Rozruchy antyżydowskie w Częstochowie

Po zabójstwie dokonanym przez tragarza żyda Joska Pędraka na osobie Stefana Barana, również tragarza w Częstochowie, doszło do rozruchów antyżydowskich. — W wielu sklepach żydowskich i mieszkaniach wybito szyby oraz wystawy sklepowe. Częściowo zniszczono również wnętrza kilku sklepów. Wybito również wszystkie szyby w gimnazjum żydowskim. Fala ekscesów objęła także peryferie miasta, gdzie — jak donosi „Nowy Dziennik“ — „ludność żydowska przeżyła ciężkie godziny“. Na sklepach nieżydowskich powieszono kartki z napisami: „sklep chrześcijański“. — W oknach mieszkań nieżydowskich widoczne były święte obrazy oraz zapalone świece. W czasie ekscesów kilku żydów zostało poturbowanych. Kres dalszym rozruchom

położyła interwencja władz policyjnych, które zezwalały posiłki z Kielc. Prezydium miasta wydało odezwę nawołującą mieszkańców do spokoju. Na miejsce wypadków przybył wojewoda kielecki, dr Działosz, który wydał dalsze zarządzenia, celem niedopuszczenia do ewentualnego wybuchu nowych demonstracji antyżydowskich. W niedzielę wieczorem nastąpiło już zupełne uspokojenie wzbudzonych tłumów. Ekscesy wydarzyły się głównie na ulicach: Garnarskiej, Warszawskiej, Garibaldiowej, Ogrodowej, Berka Joselewicza, Katedralnej, Jasnogórskiej, na Nowym i Starym Rynku. W związku z tymi wypadkami delegacje żydowskie interweniowały zarówno u władz miejscowych, jak i centralnych.

60 tysięcy Włoszek przybyło do Rzymu na otwarcie „Wystawy Opieki nad Dzieckiem“

W Rzymie dokonano otwarcia ogólnokrajowej wystawy opieki nad dzieckiem. Wystawa obejmuje również dział kolonii dla dzieci. Na otwarcie wystawy, którą urządzono pomiędzy Pałacem a Awentynem przybyło 60.000 kobiet z całego kraju, które pierwsze zwiedziły wystawę, przy czym złożyły hołd Mussoliniemu jako założycielowi imperium. Mussolini wygłosił z balkonu pałacu weneckiego do zebranych dłuższe przemówienie, w którym podkreślił, że zjazd 60.000 kobiet włoskich jest wydarzeniem bez precedensu. Podniósł zaśluzgi kobiet włoskich, położone w okresie wojny abisyńskiej i sankcyj oraz omówił wielką rolę kobiet jako wychowawczyń młodego pokolenia. W zakończeniu Musso-

lini zapytał: „Czy obiecujecie wychowywać młodzież w duchu rzymskim i faszystowskim?“, „czy będziecie wierne i zdyscyplinowane?“, „czy faszyzm może liczyć na wasz udział w pokojowej pracy dnia jutrzejszego?“

Na wszystkie te pytania kobiety odpowiedziały gromkimi okrzykami potwierdzającymi.

Radio

CZY WIECIE CZYM SĄ W LECIE OBOZY DLA MŁODZIEŻY? Opowiedzą przed mikrofonem krakowskiej rozgłośni dr J. Reguła z p. J. Szymańskim. Każdy wędrujący w ostatnich latach widzi na Podhalu mnogość namiotów, tworzących istne osiedla. W obozach tych chronimy młodzież przed złymi wpływami miasta, rozwijamy ją wszechstronnie i harmonijnie na łonie przyrody. Obozownictwo jest idealnym wprost rozwiązaniem wychowania grupowego. Wyładowują się w naturalny sposób awanturnicze marzenia młodzieży o przygodzie. Przyroda wpływa zbawienne na stan nerwów i pozwala dawać młodzieży zdrowie fizyczne i moralne w najtańszy możliwie sposób.

RADIOSŁUCHACZE ZWIEDZAJĄ WYTWÓRNIĘ TYTONIU. Wypalanie papierosa

mieckiego — pisze „Epoque“ — wznosi się pełen wdzięku pawilon polski. Całe życie gospodarze i artystyczne kraju przedstawione jest na szeregu obiektów a wszystko to jest owiane atmosferą prawdziwego smaku. Wieża, z której rozlegają się dźwięki hejnału krakowskiego przedstawia się bardzo korzystnie. „Echo de Paris“ poświęca specjalną uwagę honorowej rotundzie pawilonu, mieszczącej się w wieży „stworzonej z niezwykłym smakiem, gdzie wryte na ścianie słowa marsz. J. Piłsudskiego nabierają specjalnej wielkości“. „Ami du Peuple“ ocenia w ten sposób polski pawilon: „Polska widocznie zmierzała do tego, by pawilon jej reprezentował istotny charakter kraju rodzinnego. Tym tłumaczy się, iż pawilon technicznie spokojny i pięknym i wolny jest od jakichkolwiek sztucznych elementów“.

Po zakończeniu ostatecznych prac przy budowie pawilonu polskiego odbyło się przyjęcie dla robotników, którzy ze swej strony, doręczyli kierownikom budowy architektom bukiety kwiatów. Przyjęcie to odbyło się w nastroju wysoce serdecznym, który cechował cały okres pracy przy budowie pawilonu polskiego.

trwa zaledwie kilka minut. A ile potrzeba czasu i pracy, aby papieros powstał? Możemy się o tym przekonać, wybierając się do małego miasteczka, położonego w pięknej okolicy, nie daleko Lwowa. Są to Winniki, duża wytwórnia tytoniu, która coraz bardziej się rozrasta i ma coraz lepsze widoki rozwoju. Tu przybywają niezliczone ilości liści tytoniowych, wyhodowanych pod słonecznym niebem Italii, Jugosławii, Turcji i stąd wędrują dalej w postaci paczuszek tytoniu i papierosów, aby zmienić się w błękitny dymek. O tej ciekawej miejscowości opowie Grekowicz w pogawędce p. t. „Winniki — miasto tytoniu“, którą nada Rozgłosnia Lwowska w dniu 22 czerwca o godz. 16.45.

ŚRODA DNIA 28 CZERWCA 1937.

Warszawa, i program ogólnopolski: godz. 6.15 Pieśń poranna; 6.18 Gimnastyka; 6.38 Muzyka z płyt; 7.00 Dziennik poranny; 7.10 Muzyka z płyt; 7.15 Audycja dla poborowych; 7.35 Muzyka z płyt; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.08 Dziennik południowy; 12.15 „Uprawa ugorów“ — pogadanka; 12.25 Południowy koncert muzyki lekkiej; 15.45 Wiadomości gospodarcze; 16.00 „W literackim muzeum osobliwości“ — szkice; 16.15 Koncert rozrywkowy; 16.45 „Pamiętniki żołnierzy“ — odczyt; 17.00 Koncert salonowy; 17.50 „Samochody i samoloty parowe“ — pogadanka; 18.00 Chwila Biura Studiów; 18.10 Program na dzień następnego; 18.15 Muzyka z płyt; 18.50 Pogadanka aktualna; 19.00 Płyty; 19.50 Wiadomości sportowe; 20.00 „Na świętojańskiej sobótce“; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Koncert chopinowski; 21.45 Opowiadanie; — 22.00 Muzyka taneczna; 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego; 23.00 Programy lokalne.

Kraków: godz. 12.15 Kilka informacji; 12.25 Koncert z płyt; 13.35 Koncert symfoniczny z płyt; 15.05 Pogadanka sportowa; 15.15 Muzyka z płyt; 15.40 Lokalne wiadomości gospodarcze; 18.10 Odczytanie programu na dzień następnego; — 18.15 Koncert muzyki lekkiej; 18.45 Lokalne wiadomości sportowe; 19.00 „Święto siana“ audycja słowno-muzyczna; 23.00 Kwadrans poetycki.

Lwów: godz. 12.15 Muzyka z płyt; 12.25 Fantazja operowa z płyt; 13.55 Muzyka lekka z płyt; 14.45 Audycja dla dzieci; 14.55 Lwowska giełda; 15.00 Muzyka z płyt; 15.40 Lwowskie wiadomości bieżące; 18.10 Lekkie piosenki na płytach 18.40 Program na jutro; 18.45 Wiadomości sportowe lokalne; 19.00 „Święto siana“ — audycja słowno-muzyczna; 24.00 Koncert ork.

Siódmy dzień procesu inżyniera Doboszyńskiego

Przesłuchiwanie świadków w procesie inż. Doboszyńskiego dobiega końca. Zeznania ich wypełniły w całości siódmy dzień rozprawy. Są to wszystko świadkowie obro-

ny. Zeznania ich wzbudziły zainteresowanie u wszystkich za wyjątkiem dziennikarzy żydowskich, którzy „ułatnili się“ z sali rozpraw, nie chcąc widocznie słuchać niezbyt przyjemnych dla nich wynurzeń.

Na wstępie poniedziałkowej rozprawy obr. Stypułkowski postawił wniosek o powołanie w charakterze świadka ks. Franciszka Trockiego z Skotnik, na okoliczność, że komuniści grozili mu śmiercią, oraz studenta Miecz. Batkę na okoliczność związania z świętami ludowymi w latach 1935 i 1936. Trybunał mimo sprzeciwu prokuratora świadków postanowił dopuścić.

Jako pierwszy świadek przesłuchany został dr Karol Bunsch, adwokat, prezes Sokola Krakowskiego i syndyk gminy m. Krakowa.

Na pytania przewodniczącego dr Bunsch wyjaśnił, że

SALA SOKOŁA BYŁA W LATACH DO ROKU 1936 WYPOŻYCZANA WSZYSTKIM TYM, KTÓRZY ZAPŁACILI.

Ponieważ jednak na jednym ze zgromadzeń lewicowych padły okrzyki antypaństwowe, zarząd Sokola postanowił nie wypożyczać sali na zebrania o charakterze politycznym. Na kilka pytań przewodniczącego świadek odpowiada „nie wiem“, „nie pamiętam“ itp. Tak np. świadek nie pamięta ile razy sala była wypożyczana PPS, czy była wypożyczana komunistom, czy była wypożyczana Zw. Klasowym. Na pytanie obr. Stypułkowskiego świadek wyjaśnia ostatecznie, że

interesował się tylko tym, czy wypożyczający płacili za salę.

Nadto świadek stwierdził, że starosta Pałosz zwrócił mu uwagę, aby nie wypożyczać sali na zebrania stronnictw politycznych.

Obr. Stypułkowski: A czy pan starosta miał jakiś prawny mandat do udzielania w tym kierunku poleceń?

Św.: Nie. Starosta Pałosz, zwrócił mi uwagę na meczu bokserskim, jako kolega legionowy.

Obr.: A czy zwracał się do pana ktoś ze Str. Narodowego o salę na odczyt?

Św.: Tak zwracał się do mnie kolega Pozowski (jeden z obrońców Doboszyńskiego). Powiedziałem mu, że jeżeli nie znajdą przeskody to salę wypożyczę. Jednak wobec uchwały, aby stronnictwem politycznym sali nie udzielać, odmówiono również i Str. Narodowemu.

Doboszyński: A czy pan wie, że Sokół został założony celem pielęgnowania hasel narodowych?

Świadek: Wiem.

Doboszyński: Czy obecnie więc uznaje pan te hasła za przebrzmiałe?

Świadek: Nie uważam. Jestem jednak zdania, że

Św.: Nie czuję żalu. Żal mi tylko, że dotychczas siedzi.

Następnie zeznawał Andrzej Pionka, rólnik z Bukowa. Stuzył on w 1918 r. w armii Hallera. Wstąpił do niej we Włoszech. Był 13 miesięcy na froncie bolszewickim, to go skłoniło do walki z komunizmem i do pracy w Stronnictwie Narodowym. Za urządzenie jednego z zebrań aresztowano go i trzymano o głodzie i bez wody przez 48 godzin.

W toku dalszych zeznań Pionka powtó-

rzył to co zeznał na poprzedniej rozprawie, jak za przekonania narodowe zwalniano go wszędzie z pracy i radzono mu: Oddaj legitymację Stronnictwa Nar. na posterunek to dostaniesz robotę.

Po zeznaniach tego świadka przewodniczący zarządził przerwę, w czasie której inż. Doboszyński zapoznał się, w towarzystwie obrońców, ze znajdującymi się na sali rozpraw dowodami rzeczowymi. Swego rodzaju

członkiem Sokola może być każdy Polak bez względu czy jest narodowcem, czy socjalistą

Na terenie Sokola nie wolno było uprawiać polityki.

Doboszyński: A czy socjalizm da się pogodzić z pojęciem Polaka?

Świadek: Dlaczego nie.

Doboszyński: A więc również i komunistę przyjęlibyście do Sokola, gdyby się podał za Polaka?

Świadek: Nie. Ja sam pierwszy głosowałbym przeciwko przyjęciu komunisty.

Następny świadek Henryk Mrazek, b. administrator Sokola, zeznaje na te same okoliczności co i dr Bunsch. Zeznania tego świadka różnią się jednak od zeznań poprzednika, przede wszystkim w tym, że świadek przyznaje, iż po rozmowie z dr Pozowskim w sprawie sali, porozumiewał się ze starostwem, czy salę wypożyczyć czy nie. Starostwo wyraziło opinię, że sali nie należy wypożyczać.

Obr. Czerwiński: Czy pan dobrze sobie przypomina, że dr Bunsch kazał panu każdorazowo przed wypożyczeniem sali porozumiewać się ze starostwem? Bo pan tak tutaj powiedział.

Świadek: Owszem przypominam sobie. Powiedział mi wyraźnie, że lepiej porozumiewać się ze starostwem, aby nie było później kłopotów.

Przesłuchany z kolei świadek Józef Romek robotnik (oskarżony o współudział w marszu na Myślenice) o samej sprawie nie wie, gdyż w Myślenicach nie był. Wie tylko, że w czasie pościgu mówiono, że Doboszyński został zabity. Następnie Romek powtórzył to wszystko, co zeznał na poprzedniej rozprawie o maltretowaniu go w czasie śledztwa.

Po tym świadku zeznawał Franciszek Syrek, prezes Stronnictwa Ludowego w Myślenicach, kuśnierz z zawodu. Świadek o wyprawie nie wie. Zna jednak inż. Doboszyńskiego i kilkakrotnie z nim rozmawiał na temat stosunków w Myślenicach. Na pytanie przewodniczącego wyjaśnił, że tamtejsi kuśnierze do r. 1921 dostawali Ro-

zuchy krak. dyrekcji P. K. P., później jednak

dostawami owładnęli żydzi

Świadek zwracał się do starosty Bassary z prośbą o pożyczkę dla kuśnierzy, aby mogli przejąć zamówienia PKP, ale starosta uwarunkował kredyt od zmiany nastawienia politycznego świadka, przyrzekł nawet poparcie, jednak nieczego nie dokonał.

Przewodniczący: Ile kuśnierz zarabia obecnie w Myślenicach?

Świadek: Majster zarabia około 2.50 za 16 godzin pracy. (Twierdzenie to wywołuje na sali poruszenie).

Przewodniczący: Nie ma żadnego układu regulującego pracę?

Świadek: Był inspektor pracy, ale wszystko zostało po starym. Do dziś dnia tak jest.

Obr. Pozowski: A ile zarabia żyd nakładca?

Świadek: Około 4 złote od kozucha.

Obr. Pozowski: Oczywiście nie nie robiąc?

Świadek: Tak (poruszenie na sali. Przewodniczący wzywa do zachowania ciszy).

Obr. Stypułkowski: A jak to było z zaskkami dla powozian?

Świadek: Mnie nie dopuszczono do komisji, chociaż woda zabrała mi cały mórg pola. Zgłosiłem się, aby mi odpisano przynajmniej podatki, ale nic nie uzyskałem. Tylko ludziom należącym do BBWR, nawet takim, którym woda nie nie zabrała, odpisano podatki.

Adw. Stypułkowski: Niechże pan powie coś, na jakie przeszkody natrafiało Str. Ludowe przy organizowaniu pracy politycznej?

Świadek: Ach, gdybym o tym chciał mówić, to musiałbym mówić do rana (weselość na sali). Świadek opowiedział dwa najbardziej charakterystyczne wypadki, po czym zeznał, że w czasie wyborów odbył się zjazd wójtów. Domagali się oni czystości wyborów. Miano im wówczas odpowiedzieć: „zachciewa wam się sprawiedliwych wyborów”

w niebie będą sprawiedliwe wybory

ale nie na ziemi“. (Na sali znówu poruszenie). Na pytanie obrońcy świadek stwierdza, że komunisty chcieli wówczas stworzyć Front Ludowy z udziałem Str. Ludowego. Jeden z komunistów niejaki Słusarczyk, był nawet u świadka i namawiał go do tego. Świadek oczywiście odmówił.

Na pytanie Doboszyńskiego świadek wyjaśnia, że na święcie ludowym w roku 1935 nieftiono w pochodzie czerwone sztandary i śpiewano międzynarodówki, podczas gdy w latach poprzednich tego nie było.

Prokurator: Czy w dniu 16 sierpnia 1935 roku były wystąpienia przeciw policji? (Choćdzi tutaj o zebranie ludowe w Doboszycah).

Świadek: Były. Gdy nie chcieli zezwolić chłopom na urządzenie zebrania na rynku tylko za miasteczkiem. Ponieważ następnie świadek opowiedział przebieg wypadków, które miały wówczas miejsce, zainteresował się tym prokurator.

Prokurator Szypuła: Proszę mi teraz powiedzieć z całą dokładnością kogo wyciągnięto z kościoła i pobito, oraz kto był?

Świadek: Nie mogę powiedzieć kto był, bo była tam policja spoza Myślenia. Natomiast mogę podać nazwiska pobitych, bo mam zapisane. Nazywają się oni Leksander i Spyrka z wioski Lubnia. Wyciągnięto ich z kościoła Panny Marii i skatowano.

Prokurator Szypuła: Czemu chłopci ci nie zrobili doniesień?

Świadek: Owszem robili doniesienia do prokuratury, ale dotychczas nie otrzymali odpowiedzi.

Prok. Szypuła: To niemożliwe. Albo dochodzenia umorzono i wówczas chłopci musieli dostać zawiadomienia, albo musiała być rozprawa sądowa.

Gdy następnie p. Syrek opowiedział o skandalicznym fałsie, że pewien żyd w pobliskiej gminie zapłacił za 52 metry drzewa a wydano mu 105 m. do tej pory nie został za to ukarany, **prok. Szypuła** zapowiedział, że wdroży dochodzenia.

Kilku następnych świadków, którzy przesuneli się przed Sądem nie wniosło do sprawy momentów specjalnie ciekawych.

Świadek Stan. Dziża, obywatel Myślenie na pytanie obrońcy o wielkość strat poniesionych przez kupców żydowskich w Myślenicach, w czasie demonstracji inż. Doboszyńskiego, odpowiedział:

Szkody są minimalne

Ten wóz, który się spalil nie warta ani 300 zł.

Po nim zeznawał Jan Krasny. Na pytanie prokuratora świadek opowiada, że w r. 1934 członkowie placówki nar. w Skotnikach musieli pilnować swego lokalu, obawiali się bowiem, że komunisty wysadzą go w powietrze. Po zebraniu Stronnictwa Nar. w Starym Teatrze, gdy świadek niośł plik gazet narodowych napadli go na ul. Zwierzynieckiej socjaliści, wyrwali mu dzienniki i podarli je, a w zamian wręczyli mu gazety „Młoda Wieść“, „które ja przy nich podarłem“ — dodaje świadek.

Obr.: A czy natrafiał pan na trudności przy pracy?

Św.: Dopóki posterunek PP. w Skawinie nie wiedział, że jestem narodowcem nie przeprzeskadzano mi w handlowaniu, a gdy się dowiedzieli zapytano mnie: Co chcesz Bereże, czy wolność. Jak chcesz wolność to uciekaj z jarmarku.

Następnie świadek zeznał: Ponieważ nigdzie nie można było dostać pracy, wielu narodowców musiało pracować u żydów. Gdy żydzi dowiedzieli się, że robotnicy są narodowcami wyrzucali ich z pracy i kazali iść sobie do kościoła.

O tym wszystkim świadkiem zawiadamił zawsze inż. Doboszyńskiego.

Sędzia Frey: Możeby pan wyraźniej powiedział czy ta grupa żydów, która przechodziła raz w nocy przez Skotniki groziła spalaniem kościoła?

Świadek dłużej wyjaśnia tę sprawę, po dając dowody o których mówili już inni.

Sędzia: A czy są żydzi w Skotnikach?

Św.: Był jeden ale się wyniósł, bo nie chciał z głodu umrzeć.

Adw. Pozowski: Czy pan czuje żal do Doboszyńskiego?

rewelacją były złożone w procesie zeznania

dr T. Gluzińskiego, red. E. Zajączka i mgr. W. Jaworskiego. Dr T. Gluziński, redaktor „A. B. C.“, członek ONR, znawca spraw żydowskich, stwierdził na podstawie cytatów z żargonowych wydawnictw, że żydzi w Polsce popierali ideę Frontu Ludowego, którego celem jest przygotowanie odpowiedzi podłoża do powstania rządu sowieckiego żydzi popierają komunizm, bo przy jego pomocy chcą objąć władzę nad światem. W latach 1934--1936 intensywnie pracowali nad wywołaniem przewrotu, w r. 1937 przekonali się jednak, że wywołanie go m. i. u nas nie pójdzie tak łatwo, choć do niedawna mieli nadzieję. Na podstawie wydawnictw żyd. dr Gluziński udowodnił że żydzi uważają Kraków za siedzibę swego ruchu. Kraków jest siedzibą wielkiej loży „Bnei Brith“, na czele której stał do niedawna adwokat dr Leon Ader. Loża ta łączy wszystkie wybitne jednostki żydowskie bez względu na przekonania polityczne. Obowiązkiem jej członków jest praca dla dobra żydostwa na terenie wszystkich ugrupowań politycznych.

Red. E. Zajączek opowiedział szereg zupełnie nieznanych z dotychczasowych zeznań, sposobów postępowania wobec narodowców w okolicach Bielska i Białej, jak pozbawiono ich pracy. Jeden z fabrykantów powiedział narodowcowi J. Rączce: „Wy się zajmujcie polityką, a ja mam dostawy urzędowe, które mi cofną jeśli was nie zwolnie. Jest jedna rada. Nie wypowiem wam jeśli zostaniecie w stronnictwie, ale równocześnie będziecie konfidentem“.

Zdaniem świadka największym złym było pacyzenie charakterów ludzi, przez wciąganie ich do takiej roboty. Na jednym z procesów świadka w Wadowicach zeznający posterunkowy zeznał, że w Jeleśni są konfidentel utrzymywani przez żydów“. Oni to rozsiewali różne pogłoski, które stały się podstawą kilku procesów przeciw narodowcom zakończonych wyrokami uwalniającymi.

Zeznania red. Zajączka zawiarały poza tym szereg innych rewelacji, podobnie jak zeznania mgr Jaworskiego na których zakończono poniedziałkową rozprawę.

Helena Szczeniowska uniewinniona

W czerwcu 1935 w majątku Kobyłany pod Krakowem zastrzelony został w zagadkowych okolicznościach przez Helenę Szczeniowską dziewczyna majątku Ksawery Szczeniowski, który był mężem zabójcy. W lutym br. Sąd Okręgowy w Krakowie skazał Szczeniowską na 4 lata więzienia zmniejszając jej tę

karę wydatnie na mocy amnestii.

W poniedziałek odbyła się rozprawa apela cyjna Szczeniowskiej. Sąd pod przewodnictwem dr Podobińskiego uwolnił oskarżoną od winy i kary, przyjmując, że działała ona w obronie koniecznej. Oskarżał prok. Mueller. Bronił adw. Woźniakowski.

Poświęcenie sztandaru K.S.M. Kronika krakowska

CZERWIEC.
22. Wtorek. Św. Paulina.
Wschód słońca o godz. 3.15 zachód 20.01.
Długość dnia 16 godz. 46 min.
—000—

ZGON DYR. KUROWSKIEGO. W poniedziałek rano zmarł w jednym ze szpitali krakowskich b. dyr. gimnazjum w Wieleńce Stan. Kurowski, przeciw któremu toczyły się dochodzenia w sprawie nadużyć na sumę około 30 tys. zł. Zmarły liczył l. 56.

„GRUBA RYBA“ W REKACH POLICJI. Znany złodziej Wilczek false Weltschek Koloman, lat 33, bez zajęcia i miejsca zamieszkania, ukrywający się od szeregu miesięcy, zatrzymany został za kradzież kasową gotówki 800 zł, biżuterii i srebra, łącznej wartości 4.500 zł, dokonaną dnia 30 stycznia br. na szkodę Chajl Perli Rozenzweig, ul. Krakowska 35, oraz pod zarzutem kradzieży z włamaniem, dokonanej w nocy z 8 na 9 bm. do fabryki bielizny Salomona Lichtiga, przy ul. Wielickiej 25, gdzie skradziono bieliznę jedwabną wart. około 10.000 zł.

Wakacje
Nadeszły wreszcie upragnione wakacje, okres urlopow i zaszłozonego wypoczynku. Z radością myślimy o wyjeździe na wypoczynek, by na świeżym powietrzu nad morzem lub wśród gór i lasów zaczerpnąć nowych sił do dalszej pracy. Wyjeżdżając na wakacje nie zapominajmy o tysiącach biedaków i nędzarzy, którzy nie tylko muszą pozostać w Krakowie, ale cierpią głód i niedostatek często daleko większy właśnie w okresie wakacji, ponieważ wyjechali ci, którzy kiedy indziej ich wspierają. Płuż to prawdziwych nędzarzy ze ła w oku, a częściej z gorzkim wyrzutem rozpaczy musi odeszodzić od nas z niczym z powodu braku funduszów. Obliczając swój budżet wakacyjny znajdziemy w nim na pewno chociaż 1 złotówkę dla nędzarzy, którymi opiekują się katolickie organizacje dobroczynne. Każdy obywatel powinien się wpisać na członka wspierającego w biurze Związku „Caritas“ archidiecezji krakowskiej, przy ul. św. Jana 7 (od godziny 9—16. telefon 113-01), gdzie otrzyma plakietkę na drzwi wchodowe do mieszkania, jako dowód spełnienia obowiązku chrześcijańskiego miłosierdzia.

—000—
REPERTUARY TEATRÓW I KIN LWOWSKICH
Teatr Wielki: wtorek 22 czerwca o godz. 20.00 „Biała dama“.

APOLLO: „Miasto Anatol“.
ATLANTIC: „X — 27“.
CASINO: „Dziewczę z Prateru“
CHIMERA: „Miłość w masce“.
EUROPA: „Mój pan mąż“.
GLORIA: „Metropolitan“, „Cowboy milione-rem“.

TEATRY I KINA KRAKOWSKIE
Teatr im. J. Słowackiego.

Wtorek, 22 czerwca „Czerwony kapelus“.
Środa 23 czerwca: „Lato w Nohant“.
Czwartek 24 czerwca: „Bolesław Śmiały“.

ADRIA: „Biały Tarzan“ (Ken Maynard) — „Krew na morzu“ (Iw. Możuchin).

APOLLO: „Panna Piotrus“.

BAGATELA: „Moskwa — Szanghaj“ (Pola Negri) oraz „1000 taków miłości“.

KINO DOMU ZOENIERZA: Od poniedziałku 21 do środy 23 czerwca 1937, włącznie. „Sobowót królowski“.

PROMIEN: „Mayerling“.

STELLA: I. „Amok“ (M. Chantal), II. „Czerwony wóz“ (Charles Bickford).

SWIT: Wilhelm Tell.
SZTUKA: Tak się kończy miłość.
UCIECHA: „Orzeł leci do Chin“.

WANDA: „Ostatni poganin“. W rol. głów.: — Mala i Lotus — oraz „Noc w operze“ w gl. rol. Bracia Marx.

o stu twarzach“.
GRZYNA: „Małżeństwo na bezdrożach“ i „Świat jest zakochany“.

KOPENIK: „Pod twoim urokiem“.

MARYSIENKA: „Judel gra na skrzypcach“.

METRO: „Rotmistrz von Werfen“, „Sing Sing“.

MUZA: „Napiętnowana“ i „Bohater dnia“.

PALACE: „Tredowata“.

PAN: „Cygańskie dziewczę“.

PAX: „Szczepko i Tonko i radca Strofa“.

RAJ: „Sam Dodsworth“.

STYLÓWY: „Kły i pazury“.

SWIT: „Torreador i kobiety“.

TON: „Bogate biedactwo“.

UCIECHA: „Rok 2000“ i rewia.

Sport

Tarłowski mistrzem Polski

W dniu wczorajszym zakończone zostały w Krakowie mistrzostwa tenisowe Polski finałem gry pojedynczej panów. W grze tej Tarłowski zwyciężył Hebde w czterech setach 6:2, 6:1, 3:6, 6:1 i zdobył tytuł tenisowego mistrza Polski. Poza tą grą mistrzami zostali: gra pojedyncza panów Głowacka, podwójna panów Tarłowski i Bratek, pań Rudowska i Jędrzejowska Zofia, w grze mieszanej Rudowski i Hebda; w grze poj. juniorów mistrzem został Tłoczyński Ksawery; podwójnej juniorów Tłoczyński Ksaw. i Borowczak.

Jędrzejowska ponownie mistrzynią Londynu

W mistrzostwach tenisowych Londynu uzyskała najlepsza tenisistka Polski Jędrzejowska znowu wielki sukces zwyciężając w finale drugą raketą W. Brytanii Stammers 6:3, 6:0 i zdobywając przez to ponownie tytuł mistrzyni Londynu.

Obecnie bierze Jędrzejowska udział w rozgrywkach tenisowych o mistrzostwo świata w Wimbledon, w których została rozstawiona jako czwarta rzedu, co jest dowodem, iż liczą się z nią bardzo poważnie.

Na serpentynach pod Ojcowem

Pod Ojcowem rozegrano w niedzielę wielkie zawody motocyklowe i samochodowe na trasie około 3 i pół km. W kategorii motocykli bez przyczepki zwyciężył Wroński (Kraków) na „Nortonie“ w czasie 3.11. W konkurencji samochodów turystycznych pierwszy dyr. W. Korfanty (Katowice) na „Aero“ 3.13.5; samochodów sportowo-turystycznych pierwszy Szmidt (Czechosłowacja) na „Bugatti“ 2.59.16 2) Genbala (Kraków) na „Bugatti“, 3) Ripper (Kraków) na „Adlerze“; samochodów wyścigowych zwy-

ciężył Sojka (Czechosłow.) 2.52.3, 2) Ripper 2.56.3 obaj na „Bugatti“. Trasa zawodów b. trudna ze względu na wiracje.

Srodkowa Europa bije zachodnią Europę 3:1

W Amsterdamie odbył się mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Europy Środkowej a reprezentacją Europy Zachodniej. Zwyciężyła Srodkowa Europa 3:1 (1:0).

Szwecja bije Estonię 7:2

Reprezentacja piłkarska Szwecji, która w najbliższą środę rozegra mecz z Polską w Warszawie, walczyła w niedzielę w Sztokholmie z Estonią bijąc ją zdecydowanie 7:2 (3:2). Mecz wykazał doskonałą formę Szwedów. Zawody zgromadziły 18.000 widzów.

Schalke 04 MISTRZEM PIŁKARSKIM NIEMIEC.

Na stadionie olimpijskim w Berlinie wobec 100.000 widzów rozegrany został w niedzielę finałowy mecz piłkarski o mistrzostwo Rzeszy pomiędzy dotychczasowym mistrzem i FC Norymberga a FC Schalke 04. Zwyciężył Schalke 04 w stosunku 2:0 (1:0).

O PUCHAR PIŁKARSKI POLSKI.

W międzymiastowych meczach piłkarskich o puchar, rozegranych w niedzielę padły następujące wyniki. We Lwowie: Stanisławów—Lwów 2:1, w Białymstoku: Warszawa—Białystok 5:3, w Sosnowcu: Śląsk—Kielce 4:0, w Łucku: Wołyń—Lublin 2:1, w Brześciu: Wilno—Polesie 5:3, w Łodzi: Łódź—Pomorze 2:1. — Drużyny Krakowa i Poznania przeszły do drugiej rundy walkowerem.

MISTRZOSTWA LEKKOATLETYCZNE OKRĘGU KRAKOWSKIEGO.

Mistrzostwa lekkatli. okręgu krakowskiego zgromadziły 70 zawodników z całego terenu okręgu. W ogólnej punktacji pierwsze miejsce zajęła Cracovia 128 pkt., 2) Mościce 39 pkt., 3) Zw. Strzelecki z Zako-

panego 27 pkt. Ciekawsze wyniki: kula — Ruczka (Cr.) 13.37 (rekord okr.), 1.500 m. Soldan (Cr.) 4:14, wdał — Garnuszewski (Cr.) 6.61, 10.000 m. Fiałka (Cr.) 34:21,5, 5.000 m. Nowacki (znany narciarz z zakopiańskiego Strzelca) 16:02.6, 800 m. Soldan 2:00.2, oszczep — Dudziec (Cr.) 52.47, wzwyt Garnuszewski 7.79.

MISTRZOSTWO KRAKOWSKIEJ KLASY A W PIŁCE NOŻNEJ. Podgórze—Wisła I b 3:1, Korona—Wawel 3:0, Makkabi Krowodrza 1:0, Olsza—Zwierzyniecki 3:0, Grzegorzeczki—Cracovia I b. 5:2, Fablok—Garbarnia I b. 5:3, Tarnovia—Nadwiślan 4:3.



Przy zamówieniach, zakupach, korespondencji handlowej i t. p. prosimy uprzejmie powoływać się na ogłoszenia lub wzmianki, zamieszczone w „GŁOSIE NARODU“

Stefan Syrek,
Komornik Sądu Grodzkiego, rewiru II,
w Tarnowie, ul. XX. Sanguszków Nr. 10.

Dnia 18 czerwca 1937 r.
Sygn. II. Km. 594/37 r.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie, rewiru II. Stefan Syrek, mający kancelarię w Tarnowie, ul. Sanguszków 10, na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 9 września 1937 r. o godzinie 10 w Sądzie Grodzkim w Tarnowie, sala posiedzeń Nr. 118. III. p. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należące do dłużniczki Cyryli z Tanenbaumów Sternowej nieruchomości, a to całej nieruchomości lwh. 829 ks. gr. gm. kat. Tarnów oraz 1/2 części nieruchomości lwh. 541 ks. gr. gm. kat. Tarnów. Nieruchomość lwh. 829 ks. gr. gm. kat. Tarnów, składa się z parc. bud. lka. 187/3 o obszarze 412 m. 2.

Na rzeczywistości stoi budynek mieszkalny, jedno-piętrowy, murowany, kryty papą częściowo podpiwniczony. Budynek ten posiada instalacje wodociagową, elektryczną i gazową.

Nieruchomość lwh. 541 ks. gr. gm. kat. Tarnów składa się z parc. bud. 187/1 o obszarze 490 m. 2.

Na rzeczywistości stoi oficyna murowana parterowa, kryta papą, wyposażona prymitywnie.

Budynki na obydwóch nieruchomościach są stare zniszczone, dokładnie opisane w protokole opisu i oszacowania znajdującym się w aktach II. Km. 594/37 r. Realności te położone są w Tarnowie, przy ul. Focha 7 (centrum miasta) i posiadają urzędzoną księgę hipoteczną przy Sądzie Okręgowym w Tarnowie. Nieruchomość lwh. 829 ks. gr. gm. kat. Tarnów oszacowaną została na sumę 16.140 zł. 00 gr.

Cena zaś wywołania wynosi 12.105 zł. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 1.614 zł. Połowa realności lwh. 541 ks. gr. gm. kat. Tarnów oszacowaną została na sumę 3.300 zł. 00 gr.

Cena zaś wywołania wynosi 2.475 zł. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 330 zł.

Rękojmię należy złożyć w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Tarnowie, ul. św. Marcina 29, sala Nr. 69. II p.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie
Rewiru II.
(—) Stefan Syrek

SETKI LAT zdobyć będzie **ŚWIATYNIĘ WITRAŻ**
solidnie i artystycznie wykonany przez
KRAKOWSKI ZAKŁAD WITRAŻOW S. G. ŻELEŃSKI
KRAKOW, AL. KRASINSKIEGO 1. 23.
TELEFON 106-16. P. K. O. 405-506.
Założony 1902 r. 15 złotych medall.
PROJEKTY I OFERTY DARMO.

J. PŁONKA
zegarmistrz genewski,
Kraków — Szewska 12.
Zegary, zegarki, biżuteria,
papierosnice — okazje —
pracownia napraw.

**KAPELUSZE
MĘSKIE**
i dla Przewielebnego
Duchowieństwa
ANTONI JAROSZ
Kraków, Ślaskowska 24.
obok kościoła św. Marka

D. L. AMES
PURPUROWA MASKA

(Przekład Eugeniusza Bałuckiego).
Sixsmith był poniekąd przyzwyczajony do nagłych wybryków Magdaleny, pochlaniającej czasem cały majątek: półgodzinny spacer po mieście, zakończony nabyciem luksusowej Hispano-Suizy, oznaczał dla dziewczyny mniej więcej to samo, co dla niego kupno pudełka papierosów...
Pan Ryszard van Winkle siedział w sali restauracyjnej. Westchnął z ulgą, gdy zobaczył córkę i przywitał się z nią czule.
— No, chwala Bogu, widzę, że nie ci się nie stało.
Pocałowała go serdecznie w głowę.
— Dziś po południu zrobimy we trójkę małą przejażdżkę próbna — oświadczyła.
— Dziękuję — zachnął się ojciec. — Już chciałaś mnie odwiedzić do hotelu, ale powiedziałem ci, że wolę chodzić pieszo.
— Od kiedy to kochany tatuś jest taki rześki? — przekomarzała się Magdalena.
— Od czasu jak sobie kupiłaś ten samochód... — mruknął pan van Winkle.
Kelner zaczął podawać śniadanie i Maedi uspokoiła się nieco.
— Bardzo mnie nęci przejażdżka wspólnym wozem ale, niestety, nie będę mógł

skorzystać dziś z miłego zaproszenia — powiedział Sixsmith, gdy się oddalił kelner po przyniesieniu następnego dania. — Wybieram się po południu do El Deshra Es Seghir z wycieczką Cooka. Podobno to ma być bardzo ciekawe.
— A nie moglibyście wziąć ze sobą Aleksandra? — zapytała porywco Magdalena.
— O, nie. Drogi do El Deshra do tego zupełnie się nie nadają.
— Bardzo się cieszę... — mruknął pan van Winkle.
— Mądry ludzie jadą tam mułami, mniej rozsądni idą piechotą.
— Miła i przyzwitoła wycieczka — skinął głową Amerykanin. — Najwyższy czas zobaczyć coś w Afryce poza sklepami z perfumierią i przedsiębiorstwami samochodowymi. Spojrzył z wyrzutem na córkę. Niech pan mnie ze sobą zabierze.
— Bardzo chętnie. Właśnie miałem nadzieję, że pan zechce nam zrobić przyjemność swoim towarzystwem — skłonił się lekko Sixsmith.
— Zrobione — oświadczył stanowczo van Winkle, pochylając się nad kotлетem z młodego barana.
John spojrzył wyczekująco na Magdalene.
— Czy kiedykolwiek nie spełniłam życzenia mojego ukochanego ojca? — zapytała, robiąc cnotliwą minę.

— O tym mowić być nie może — wtrącił Amerykanin — boś przeważnie robiła wszystko na odwrót. Popatrz! czule na rozpieszczoną jedynaczkę i dodał: — A ponieważ twój charakter już się ustalił, więc i nadal to samo robisz...
Po śniadaniu Magdalena wstała pośpiesznie od stołu.
— Lecę na górę. Muszę się przebrać...
Znikła i obaj mężczyźni mogli w spokoju wypalić papierosa, popijając mocną kawę czarną. Sixsmith pochwycił tęskne spojrzenia, które pan van Winkle rzucił ukradkiem na leżący przy nim i starannie złożony dziennik „Daily Mail“. Zrozumiał i wysunął się z sali.
Udał się do ogrodu i tu ujrzał lady Etebertę, pijącą kawę w cieniu altany. Zbliżył się ostrożnie, ponieważ terier wyczuł go z daleka i objawił wyraźnie wrogi zamiary. Pani Thornset uspokoiła psa i poprosiła Sixsmitha do swojego stolika.
Ucieszył się widząc, że lady Eteberta jest zdrowa i dobrze wygląda, choć czuł, iż pogodny uśmiech nie dowodzi, że już zdążyła przeboleć ciężką stratę, lecz świadczy jedynie o niezwykłym samoopanowaniu tej kobiety.
Porozmawiali trochę o pogodzie, potem o psie, który zrozumiał widocznie, że przybyły jest przyjaźniel usposobiony do jego pani, gdyż zwinął się w kłębek i zerkał łagodnie na Sixsmitha.

John nie wspomniał jednym słowem o młodym Thornsecie, lady Eteberta sama skierowała rozmowę na ten temat.
— Ma pan jakie nowe wiadomości? — zapytała otwarcie.
Pochylił głowę.
— Nie wiele, mylady. — Zniżył głos, choć w pobliżu, jak mógł się z łatwością przekonać, nikogo nie było i powiedział: — Tej nocy razem z moim przyjacielem Dickiem Palmerem zwiedziłem starą fortecę w El Deshra Es Seghir.
— El Deshra! — powtórzyła w zamyśleniu. — Słyszałam od Billa nazwę tej miejscowości. Wczoraj rozmawialiśmy i zupełnie zapomnialiśmy o tym powiedzieć... Znaleziliście panowie co ciekawego?
— Tak, mylady. Przypuszczam, że El Deshra jest kwatery główną bandy... a właściwie nie tyle sama miejscowość, co stara forteca, którą tu nazywają Kalaa.
— Kalaa? — zawałała z ożywieniem. — Ale przecież biuro Cooka niemal co dzień urządza wycieczki do twierdzy! I pan mówi, że tam się gnieździ centrala bandy?... Uważam to za wielki nonsens, wszak w Kalaa kręci się ciągle moc ludzi!
— A jednak to był dobry pomysł, mylady. Komu przyszłoby do głowy takie przypuszczenie?
Nie opowiedział, co przeżył w starej fortecy wspólnie z Palmerem.
(Dalszy ciąg nastąpi).

Ogłoszenie zwykłe za wiersz millimetry	20 gr.	CENY OGŁOSZEŃ	Drobne za wyraz	10 gr.
Nadesłane na stronie 6 po dziale gospodar.	50 gr.		Układ tabelaryczny o 50% drożej. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.	
Komunikaty	60 gr.			
na 1-szej	70 gr.			